

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Nr. 5
mai 2013

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

Militarii moldoveni -
10 ani în misiunile ONU

*Locotenent-colonel Alexandru CEBANU,
Cote d'Ivoire (2003)*

În cadrul ONU, personalul militar are în responsabilitate monitorizarea conflictelor la frontieră, urmărește procesele de pacificare în zonele post-conflict, oferă asistență în menținerea securității în zonele de conflict, asigură protecție populației civile, instruește personalul militar din regiune, supraveghează implementarea acordurilor de pace semnate.

Cuprins

Militarii Moldovei – sub steagul ONU	3
Responsabilitatea de a proteja.....	4
„După mine doar eu”	6
Prizonier la rebeli	10
„Sînt aici ca să promovez pacea ...”.....	14
Nouă zile blocați într-un apartament... ..	18
Liberia între realitate și imaginație	22
Jurnalul pacificatorului moldovean în Greenville	24
Republica Moldova – partener de încredere al ONU	27
Potecile ofițerului moldovean în Africa	29
365 de zile în Sudan	33
Sudanul de Sud – între ieri și azi	36
Căpitanul Ciobanu – „arhitectul” aerodromurilor sud-sudaneze	40
Statul și armata – furnizori de securitate globală	42

Contents

Moldova Servicemembers – Under UN Flag	3
Responsibility to Protect	4
It Could Be Only Me	6
Rebels’ Prisoner	10
I Am Here To Promote Peace	14
Nine Days Blocked in an apartment... ..	18
Liberia Between Reality and Imagination.....	22
The Moldovan peacekeeper’s Diary in Greenville	24
Republic of Moldova – UN Dependable Partner	27
Moldovan Officer’s Paths in Africa	29
365 Days in Sudan	33
South Sudan – Between Yesterday and Today	36
Captain Ciobanu – “Architect” of South-Sudanese Airfields	40
State and Army – Global Security Providers	42

Centrul mass-media militară

Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef locotenent-colonel Ion VULPE, tel. 252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Sergiu LECA, tel. 252-047

Revista “Oastea Moldovei”

Ediția specială
“Militarii moldoveni - 10 ani în misiunile ONU”
a fost realizată în cadrul Strategiei de Informare
și Comunicare în domeniul Apărării
și Securității Naționale

Autor de proiect - locotenent major Inga RADVAN
Traducere - locotenent major Maria ARAMĂ
Redactor-stilizator - Angela MUNTEANU

Foto coperta 1 - locotenent-colonel V. COPTU,
Cote d’Ivoire, 2011
coperta 2 - locotenent-colonel O. SCRIPOVSCAIA,
Liberia, 2008

Echipa redaccională:

locotenent Natalia ANDRONACHI
plutonier adjutant Vitalie IOVU
Ecaterina RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
plutonier Dmitrii VOSIMERIC
oasteamoldovei@army.md
tel. 252-045, 252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major
Denis ROTARU
locotenent Pavel MAFTEI
Mihai DASTIC
ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 252-019

Secția internet:

maior Viorel GLAVA
Diana MOISA
tel. 252-021

Centrul mass-media militară
or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84

Materialele publicate de „OASTEA
MOLDOVEI” reflectă opinia autorilor
care s-ar putea să nu exprime poziția
redacției. Reluările din „OASTEA
MOLDOVEI” trebuie să conțină
trimiterile la sursă.

“Oastea Moldovei (Revista)”-
ISSN 1857-3703

Tipar “ELAN POLIGRAF” SRL,
Adresa: mun. Chișinău, str. Messenger, 7
tel. (373 22) 74-58-00, tel./fax. (373 22) 74-65-00,
e-mail: info@elan.md, www. elan.md

*Căpitan Ion COZMA,
Sudan (2009-2010)*

Locotenent major Inga RADVAN, autor de proiect

Militarii Moldovei – sub steagul ONU

Moldova Servicemembers – Under UN Flag

Sînt zece ani de cînd ofițerii Armatei Naționale și-au ajustat bereta albastră a Organizației Națiunilor Unite, pentru a contribui la consolidarea păcii și a securității mondiale, alături de partenerii noștri strategici. Cineva ar putea crede că e o perioadă de timp prea scurtă, dar pentru noi, ca popor și armată, sînt ani de muncă asiduă și de aprecieri internaționale pe care nu le poți trece cu vederea. Sînt ani care transformă Republica Moldova în furnizoare de securitate globală. Nu este puțin nici dacă echivalăm acești ani cu prestația celor 77 de militari moldoveni care au participat în misiunile de menținere a păcii cu mandat ONU din Cote d'Ivoire, Liberia, Sudanul de Sud, Kosovo, Georgia și în misiunea de asistență ONU în Afganistan (UNAMA), la care armata contribuie în prezent cu aparate de zbor. În aceste misiuni, ofițerii noștri au îndeplinit funcții importante, fiind șefi și locuitori ai unor echipe de observatori militari internaționali. În premieră, Armata Națională este reprezentată și în cadrul Departamentului ONU de menținere a păcii de la New York.

Cu acest colaj de lucrări, ne-am propus să cunoască și cititorii revistei, prin prisma experienței ofițerilor noștri, ce înseamnă tirania conflictului, sărăcia, munca unui observator militar care activează sub mandat ONU și ce efecte uimitoare are o glumă bună asupra stării de spirit a celor care muncesc, la mii de km distanță de casă, pentru stabilirea păcii în lume.

Vă prezentăm zece istorii selectate – deși în realitate există mult mai multe, adunate în 3 ani, de la lansarea în “Oastea Moldovei” a proiectului nostru despre ofițerii moldoveni cu experiență în misiuni ONU – ce vin să vorbească despre emoțiile compatrioților noștri care au intrat în lumea africană, gândurile care îi încearcă, despre viața în captivitatea rebelilor și alte primejdii la care sînt expuși, în executarea nobilei misiuni de menținere a păcii.

Sperăm să vă copleșească, cum ne-au copleșit și pe noi. Dar, cel mai important, sperăm să vă fascineze, ca, într-un final, să ajungeți a-i prețui acasă, pentru că prețuirea internațională pentru ei a venit demult.

77 de militari moldoveni
au participat în operațiuni
de menținere a păcii sub egida
ONU, în perioada 2003-2013

From 2003 till April 29, 2013,
77 Moldovan servicemembers
participated in peacekeeping
operations

Ten years ago, National Army officers adjusted the blue beret of the United Nations Organization and contributed to peace building and security in the world, along with our strategic partners. One may think that this period of time is too short. For us, as a nation and military, these years implied hard work and international praise. This experience changes Republic of Moldova into global security provider, mission that has been carried out by 77 Moldovan peacekeepers in UN-led missions in Cote d'Ivoire, Liberia, South Sudan, Kosovo, Georgia and the UN Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA). In these operations, our officers were assigned to important positions such as deputy and leaders of international military observer teams. For the first time, National Army has deployed a Moldovan officer within the United Nations Department of Peacekeeping Operations (UNDPKO) in New York.

This brochure is designed to tell the stories of the Moldovan peacekeepers in UN missions. Readers will be able to find out more about their experience in countries torn by conflict and poverty, when a good joke can make one's day in challenging situations, thousand kilometers far from home.

Three years ago, “Oastea Moldovei” launched a column about Moldovan officers' experience in UN missions. We selected ten best stories, which, in our opinion, describe the overwhelming experience and challenges they encountered on the African land.

Hopefully, you will like them as much as we did. We also hope that, by reading these stories, you will realize how difficult and challenging a peacekeeping mission can be. For their achievements, they gained appreciation at the international level. It's time for the Moldovan people to honor and respect them!

Responsabilitatea de a proteja

Vlad LUPAN, Ambassador, Reprezentant Permanent al Republicii Moldova la ONU, New York

Securitatea internațională, spre deosebire de cea națională, a fost tradițional înțeleasă ca balanța de putere și forțe dintre națiuni – o abordare valabilă pe timpul primului și celui de-al doilea război mondial, însă depășită de conflictele interne din anii '60 încoace. Realitatea ne-a învățat, în ultimii 50 de ani, să recunoaștem că motivele pentru conflicte armate pot fi atât de ordin extern, cât și o combinație de factori externi și interni sau de cauze exclusiv intrinsece statului sau zonei unde acestea au loc.

În același fel cum noțiunea securității internaționale și-a schimbat definiția în timp, tot așa și unica organizație de menținere a păcii cu caracter mondial – Națiunile Unite – și-a ajustat în timp noțiunile de prevenire a conflictelor, dar și de menținere sau construcție a păcii, absorbind tot mai multe elemente noi.

Responsibility to Protect

Vlad LUPAN, Ambassador, Permanent Representative of the Republic of Moldova to the UN, New York

International security, as opposed to the national one, was traditionally understood as a balance of powers, of forces, between nations – a valid approach during the First and Second World War, however already overcome by the evolutions of internal conflicts from the '60s onwards. The reality has taught us to recognize over the past 50 years that the reasons for armed conflicts can be external, while also being possible as a combination of internal and external factors or intrinsic to the states or areas where they occur.

In the same way that the concept of international security has changed over time, the only existing universal peace keeping organization did as well – the United Nations – it adjusted its concepts of conflict prevention, as well as of peacekeeping and peace-building, absorbing more and more new resolution elements.

UN was founded
on June 25, 1945

ONU a fost creată în data de 25 iunie 1945

Astăzi planificatorii și implementatorii operațiunilor de menținere a păcii sub egida ONU vorbesc nu doar despre riscurile și amenințările la adresa securității naționale și internaționale, dar cum afectează factorii interni din zonele de conflict securitatea altor state. Cum dezvoltarea sau lipsa dezvoltării unei zone de conflict influențează, de exemplu, lupta împotriva criminalității ori drogurilor, ce efecte demografice produce, cîți refugiați, persoane strămutate forțat sau migranți apar pe teritoriile altor state și ce impact au asupra societăților în care vin, cum se reflectă toate aceste schimbări asupra productivității fiecărui stat aparte, de exemplu, a Republicii Moldova.

În contextul operațiunilor Politice Speciale ONU, a operațiunilor de durată de menținere a păcii, se vorbește tot mai mult despre implementarea unor elemente noi pentru operațiuni de succes atît de ordin militar, cît și non-militar. Astfel, auzim în continuare despre necesitatea monitorizării separării militarilor din ambele părți implicate în conflict sau neadmiterea creșterii potențialului militar al unor grupări extremiste fie religioase, fie separatiste. Însă tot mai clar se discută despre protecția civililor inocenți în situații de conflict, despre serviciile care trebuie oferite populației, în astfel de timpuri grele, inclusiv despre reformele necesare dezvoltării economice și sociale ale unui stat sau regiuni, despre promovarea Statului de Drept sau, cum a menționat Secretarul General ONU, Ban Ki-moon, în contextul zilei internaționale a păcii, încă pe 21 septembrie 2012, despre „O Pace Durabilă pentru o Dezvoltare Durabilă”.

Republica Moldova a trecut prin vîltoarea conflictului transnistrean și militarii Republicii Moldova – care au participat la contingentele militare din Zona de Securitate de pe Nistru – înțeleg foarte bine cît de complicat este să contribuie la soluționarea unui conflict. Tocmai faptul că militarii reprezintă linia întîi de menținere a păcii, de soluționare a conflictelor și trec de linia militară, intrînd pe dimensiunea umană, demonstrează că sînt ostași bine pregătiți, specialiști cu cunoștințe largi, multilaterale, ceea ce îi face să fie respectați la ONU și în zonele unde lucrează.

Sînt mîndru să atestăm că, începînd cu 2003, Republica Moldova a contribuit la menținerea păcii în Liberia, Cote d’Ivoire, Sudan și Sudanul de Sud, precum și în Georgia sau nemijlocit lucrînd la Departamentul de Menținere a Păcii ONU, prin prezența și implicarea activă a peste 70 de observatori militari și ofițeri.

În una din ultimele ședințe ale Consiliului de Securitate ONU, a avut loc dezbateră publică privind necesitatea de a intensifica eforturile de protejare a civililor. De fapt, tocmai în această direcție se mișcă operațiunile de menținere a păcii: protejarea statului de dezintegrare și, în același timp, respectarea vieții și valorilor umane. Militarii Republicii Moldova îndeplinesc astăzi tocmai acest rol, asumîndu-și Responsabilitatea de a Proteja.

Today the planners and implementers of the UN peacekeeping operations talk not only about the risks and threats to the national and international security. They talk about the way how internal factors in conflict areas affect the security of other states. They discuss how the development or lack of it in an area of conflict influences, for example, the fight against crime and drugs, or demographic evolutions, the quantity of refugees and internally displaced persons or migrants that reach territories of other states and what impact these persons have on the societies of the states they come to, how these changes are reflected on the productivity of each particular state, for example, Republic of Moldova.

In the context of the UN Special Political Missions, or lasting peacekeeping operations, we talk more about new implementation measures, both military and non-military, necessary to achieve the success of these missions. Thus, we continue to hear about the need to monitor the separation of military forces on both sides of the conflict, or preventing the potential growth of the military of extremist religious or separatist groups. However, we hear more and more often about the protection of innocent civilians in conflict situations, the services to be provided to the population in such difficult times, including about the implementation of the needed reforms for economic and social development of a country or a region, about promoting the rule of law or, as mentioned by the UN Secretary General Ban Ki-moon in the context of the International Day of Peace still 21 September 2012 “lasting peace for Sustainable Development”.

The Republic of Moldova has undergone the heat of the transnistrian conflict and the military of the Republic of Moldova, who were part of the Dniester river Security Zone military contingents, understand very well how difficult it is to help resolve a conflict. Realizing that the military are the front line of peacekeeping, of the conflict resolution and cross the line between only military affairs, over, to the human dimension, shows that our soldiers are well trained professionals, with extensive knowledge, multilaterally developed, which makes them respected at the UN and in the areas of Peacekeeping operations where they work.

I am proud to certify that since 2003 the Republic of Moldova helped maintain peace in Liberia, Cote d’Ivoire, Sudan and South Sudan and Georgia, or directly working at the UN Department for Peacekeeping Operations, through a presence and active involvement of over 70 military observers and officers.

In one of the last open debates at the UN Security Council, the discussion focused on the need to intensify efforts to protect the civilians. In fact, today’s peacekeeping operations are moving in this direction - protecting the states from disintegrating, while respecting human life and values. Moldovan soldiers fulfill exactly this role today assuming the Responsibility to Protect.

“După mine doar eu” It Could Be Only Me

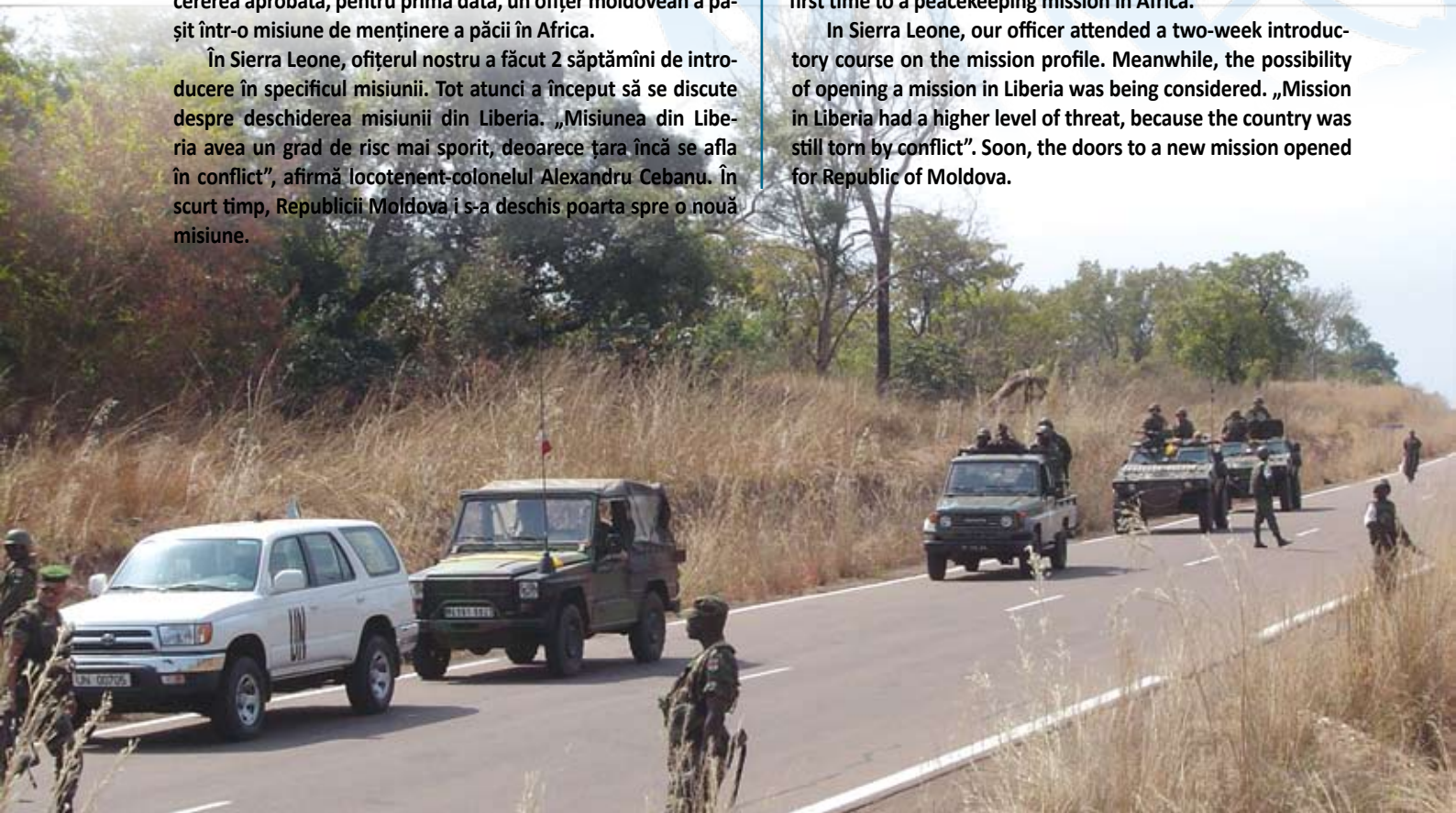
Cote d'Ivoire, 2003

Pînă în 2003, Republica Moldova nu a participat cu ofițeri în nici o misiune de menținere a păcii în Africa. Istoria și destinul au vrut ca, în acel an, locotenent-colonelul (r) Alexandru Cebanu să studieze în Ungaria, în cadrul unui curs cu genericul misiunilor de menținere a păcii: „În perioada respectivă, ONU pregătea ofițeri de stat major: în caz de necesitate, timp de 2 săptămâni, să fie mobilizați și detașați în zone „fierbinți”. Cursul s-a desfășurat între 13-22 mai 2003. Cu 3 zile înainte de finalizarea acestuia, am aflat că majoritatea absolvenților se pregăteau pentru o misiune ONU în Cote d'Ivoire. Atunci am întrebat de ce Republica Moldova nu este printre țările participante și mi s-a răspuns că nu a fost depusă nici o cerere oficială din partea armatei noastre”. Trecând printr-o serie de formalități și având cererea aprobată, pentru prima dată, un ofițer moldovean a pășit într-o misiune de menținere a păcii în Africa.

În Sierra Leone, ofițerul nostru a făcut 2 săptămâni de introducere în specificul misiunii. Tot atunci a început să se discute despre deschiderea misiunii din Liberia. „Misiunea din Liberia avea un grad de risc mai sporit, deoarece țara încă se afla în conflict”, afirmă locotenent-colonelul Alexandru Cebanu. În scurt timp, Republicii Moldova i s-a deschis poarta spre o nouă misiune.

By 2003, Republic of Moldova has not deployed officers to any peacekeeping mission in Africa. History and fate wanted retired LTC Alexandru Cebanu to attend in 2003 a course on peacekeeping operations in Hungary. “In that period, UN was training main staff officers to be mobilized and deployed to hot areas for two weeks, if needed. This course was held within May 13-22, 2003. Three days before the end of the course, I found out that most of the graduates would get ready for a mission of this kind in Cote d'Ivoire. Then, I asked why Republic of Moldova was not among the participating countries. I was told they had not got any official application on behalf of our military”. After a variety of formal procedures followed, our request was approved. Thus, Moldovan officers were deployed for the first time to a peacekeeping mission in Africa.

In Sierra Leone, our officer attended a two-week introductory course on the mission profile. Meanwhile, the possibility of opening a mission in Liberia was being considered. „Mission in Liberia had a higher level of threat, because the country was still torn by conflict”. Soon, the doors to a new mission opened for Republic of Moldova.

Harta „comorilor ivoriene”

Contingentul de ofițeri ONU s-a extins rapid – în luna octombrie a aceluiași an, fiind mărit pînă la 26 de militari – la sfîrșitul lui 2003 acesta ajunge la circa 50 de persoane. La 24 iunie, locotenent-colonelul Cebanu, împreună cu alți 17 colegi, au intrat în Abidjan. Pe atunci, țara era condusă de Gbagbo. Inițial, misiunea din Cote d’Ivoire era divizată în 4 sectoare: două echipe de ofițeri ONU fiind poziționate pe teritoriile controlate de forțele guvernamentale, alte două – pe cele ale rebelilor, un sector separat aflindu-se în Abidjan. Pînă în august 2003, ofițerii de legătură au fost concentrați în Abidjan și executau doar excursii cu elicopterul, pentru a cunoaște împrejurimile. Abia în luna august s-au început patrulele pe teritoriile Cote d’Ivoire.

Problema majoră pentru primul contingent de ofițeri de legătură – care activa sub steagul ONU – a fost lipsa hărților ce le-ar fi dat o imagine clară asupra structurii teritoriale a Cote d’Ivoire. Fără acestea, era dificilă planificarea deplasărilor în teren, cu utilizarea minimă a resurselor. Astfel, a devenit absolut vitală colectarea informației sau întocmirea unor hărți proprii. Timp de 18 luni, trupele ONU nu au avut un specialist topograf care să întocmească hărți. „Din cîte cunosc, abia în februarie 2005, misiunea a format prima echipă de topografi veniți din Iordania”, își amintește Alexandru Cebanu.

Locotenent-colonelul este topograf de specialitate. Cînd s-a aflat despre aceasta, i s-a pus sarcina să facă rost de harta Cote d’Ivoire. Lucrul în cauză a fost mult mai dificil decît părea la început. „Am încercat să facem rost cît mai rapid de hărți și de toată informația care ne-ar fi fost de folos pentru exploatarea eficientă a teritoriului. Am luat legătura cu reprezentanții organizațiilor locale și i-am rugat să ne ofere hărțile de care dispun. Am apelat la Centrul local de cartografie și la ajutorul trupelor franceze. Dar produsele pe care le primeam nu mai erau actuale”, precizează ofițerul nostru. Deși în țară exista Centrul de cartografie și teledetecție, harta solicitată fusese făcută de francezi și originalul era stocat în Franța. „Astfel, cînd aveam nevoie de hărți, trebuia să ne adresăm tocmai în Franța, iar produsul îl primeam în 2 luni”. În urma demersului, echipa ONU a reușit să obțină doar 10 hărți, realizate în anii 1965-1973. „Foloseam acele hărți pentru briefing, întrucît nu mai erau actuale sau erau prea generale. Alte hărți le-am descărcat de pe diverse site-uri. O informație generală despre economie, societate și armată am obținut-o din cartea CIA a țării. De pe site-urile guvernamentale accesam informația renovată, dar dezavantajul acestei surse era căderea frecventă a serverului. Foloseam, desigur, și hărțile trupelor franceze, foarte vechi, datînd din 1972, care fuseseră făcute însă din aer și nu totdeauna corespundeau realității de jos”. Harta „Michelin” pe care ofițerul nostru a procurat-o dintr-un supermarket a fost cea mai utilizată din toate.

ONU are astăzi
193 de state membre

The Map of „Ivorian Treasures”

The pool of UN military observers expanded rapidly. By October 2013, the numbers reached 26 people, and by the end of the year – nearly 50. LTC Vitalie Zara was the second officer from UNMOs pool who deployed in October.

On June 24, LTC Cebanu, together with other 17 colleagues, came to Abidjan. Back then, the country was ruled by Gbagbo. Initially, the area of responsibility of the mission in Cote d’Ivoire was split in 4 sectors – two teams of UNMOs were stationed on territories controlled by governmental forces, the other two teams settled on lands controlled by rebels and the fifth team resided in Abidjan. Until August 2003, all liaison officers were concentrated in Abidjan, from where they conducted helicopter patrols to learn the environment. It was only in August when land patrols expanded throughout the entire territory of Cote d’Ivoire.

The main problem faced by the first contingent of UN liaison officers was the lack of maps that could have given them clarity on Cote d’Ivoire territorial structure. Without maps it was difficult to plan any field patrols using minimum resources. It was vital either to collect intelligence or produce own maps. For about 18 months, UN forces did not have a qualified topographer who could have produced maps. „From what I know, it was only in February 2005 when the mission put together the first team of topographers who arrived from Jordan”.

UN currently has
193 member states

LTC Cebanu is a topographer by trade. When it became known, he was asked to get the map of the Cote d’Ivoire. It turned out to be more difficult than it seemed from the beginning. „We tried to get maps as soon as possible and collect all the information which could be useful in effectively exploring the country. We reached out to representatives of local organizations and asked them to share maps available to them. We contacted the local Cartography Center and approached French troops. What we had been given was not valid anymore.” The country had its Cartography and Teledetection Center but, since the map was produced by French, the original was also stored in France.

În august, Alexandru Cebanu a primit repartiție în Bondoukou. „Aveam în responsabilitate aria de pînă la granița cu Ghana. A fost pentru toți o încercare dificilă: nu cunoșteam cultura, tradițiile acestor oameni. Eram conștienți că ne aflăm pe pămîntul lor și trebuia să ne comportăm adecvat, dar deseori încercam să ghicim care ar fi acel comportament adecvat pentru o situație anume, de exemplu, atunci cînd cete de copii, de 12-13 ani, ținteau în noi arma”.

Cînd s-au început deplasările în teren, ofițerii – veniți din toate colțurile pămîntului să servească steagul ONU pentru pace și stabilitate în lume – au descoperit adevărata Africa. Aici oamenii erau fie rebeli, fie de partea forțelor guvernamentale. Inițial, s-au format team site-uri în Yamousoukro, Duekoué, acolo unde erau poziționate trupele guvernamentale. „La începutul acestei misiuni, nu a existat un acord cu rebelii care să ne permită plasarea team site-urilor de partea lor. Abia la sfîrșitul anului a fost semnat un acord, fiind create team site-uri și pe partea controlată de ei. Primul team site pe teritoriul rebelilor s-a format în Bouake, capitala nedeclarată a acestora. Apoi în Man și în alte cîteva localități”.

Primii ofițeri ONU – care pot fi numiți deschizători de drumuri în misiunea din Cote d’Ivoire – au simțit pe pielea lor sensul unei zicale vechi: „Dacă omul ar ști ce ar păți, dinainte s-ar păzi”. Pericolul îi pîndea la tot colțul. Cea dintîi situație, care a pus cu adevărat în primejdie viața ofițerilor ONU de legătură, s-a întîmplat în data de 26 iunie 2003, la deschiderea oficială a misiunii. „Ne deplasam în autocar spre sediul nostru, cînd am fost atacați pe neprins de veste. „Atacatorii” ne-au luat drept francezi și aruncau în noi cu pietre. Doar datorită șoferului, care avea o foarte bună experiență în conducerea auto, am reușit să scăpăm, însîngerăți, dar cu viață”.

“Hence, when we needed maps we had to send requests to France and receive them in 2 months.” From sent requests, UN team managed to get into possession of 10 maps from years 1965-1973. “We used those maps for briefings, because they were not up-to-date and were pretty general. Some other maps we downloaded from various sites. General information about economy, society and army we got from country profile in CIA book. From governmental sites we were getting updated information, but the main disadvantage of this source of information was frequent server downing. We’ve been also using maps offered by French troops, but they were very old, dating back to 1972. They were made from aerial pictures and not always matched the reality on the ground”. The map “Michelin” that our officer purchased in one of the supermarkets in Brussels got to be the most frequently used one.

In August, our officer was assigned to Bondoukou. „Our area of responsibility extended all the way up to the Ghana’s border. It was a difficult challenge for all of us, because we did not know the culture and customs of these people. We were aware that we were on their land and had to behave adequately, but often we were guessing what should be that “adequate behavior” in certain situations, for example when crowds of 12-13 year-old kids were pointing firearms at you”.

When field patrols started, officers who came from all over the world to serve under UN flag in the name of peace and stability discovered the real Africa. Here people were either rebels or part of governmental forces. First Team Sites opened in Yamousoukro and Duekoué where governmental strongholds were. “When the mission started, there was no agreement in place with rebels which would have allowed opening Team Sites on their territories. Only by the end of the year such an agreement was signed and Team Sites were opened on areas controlled by rebels. The first Team Site opened in Bouake, the capital of rebels. Then, followed Teams Sites in Man and other places.

La data de 7 august 1960, în urma decolonizării politice, puterea colonială, Franța, a renunțat la suveranitatea sa asupra Cote d'Ivoire, dar nu și la influența economică și militară. „În acest stat, au existat mereu probleme pe fundalul neîncrederii reciproce, mai ales, față de forțele franceze. Rebelii credeau că Franța susține forțele guvernamentale, iar acestea gîndeau că francezii susțin rebelii. Misiunea pe care o aveau ofițerii de legătură era să creeze confidențe între cele două părți”, afirmă locotenent-colonelul Alexandru Cebanu. Abilitatea de comunicator, negociator era foarte importantă pentru acei care aveau intenția să împace respectivele două puteri. „S-a întîmplat odată să măsurăm distanța de separare a teritoriului unor sate învecinate, ca să nu permitem vărsarea de sînge. Localnicii credeau că satul se termină la ultima casă. Criza politică din Cote d'Ivoire a pornit în anul 2002, atunci cînd reformarea Forțelor Armate a condus la concedierea multor militari. În fruntea rebelilor se aflau anume acești militari – în grade de soldați și sergenți – care nu știau să facă altceva decît să țină arma în mînă”.

Negocierile cu rebelii nu aduceau întotdeauna roade. „Vreau să vă zic că acolo unde am activat era o situație mai ușoară, pentru că liderii se cunoșteau. Le explicam că violențele, pe care le vor provoca, nu se vor solda decît cu moartea oamenilor din ambele tabere. La nivel guvernamental, situația era foarte dificilă, deoarece Gbagbo se ținea de putere cu ambele mîini și nu permitea desfășurarea alegerilor democratice. Am fost vizitați odată de un ambasador din Ghana care ne-a spus că, înainte să cunoaștem Africa, urma să înțelegem principiul de care se ghidează lumea aici: „După mine – doar eu”.

Părerea locotenent-colonelului Cebanu este că și criza din anul 2011 – care s-a soldat cu moartea a mii de oameni – era inevitabilă. „Au trecut aproape 10 ani de la lansarea misiunii ONU în Cote d'Ivoire. La început, localnicii ne-au întîlnit cu flori, crezînd că ONU va aduce schimbarea spre un viitor prosper. De această părere erau atît forțele guvernamentale, cît și rebelii. Ceva s-a întîmplat, între timp – nu știu ce – dar speranțele lor nu s-au materializat.

Înainte de a veni aici, mi-am făcut inchipuire că acest stat este cuprins în sărăcie, dar Abidjanul era foarte dezvoltat. În Africa de Vest, Cote d'Ivoire era un fel de Statele Unite ale Americii. Toți mergeau acolo în căutarea unui loc de muncă. Și îl găseau. Oamenii aveau suficienți bani ca să trăiască, infrastructura era dezvoltată. În sate era altă situație, acolo stăpînea sărăcia.

Există o zicală în popor: „Peștele de la cap se strică”. Problema majoră în acest stat este proasta guvernare. Oamenii simpli nu au ce să împartă între ei, iar țara nu era la fel de distrusă, de exemplu, ca Liberia sau Sierra Leone.

Am văzut un film documentar despre Sierra Leone: 30% din bărbați nu aveau mîna dreaptă. În războiul civil, se dăduse ordin ca noaptea să fie prinși toți bărbații și să li se taie mîna dreaptă, ca să nu poată trage din arme”, povestește Alexandru Cebanu.

Ofițerul de legătură nu are dreptul să poarte arme. „Ca negociatori, trebuia să venim cu mîinile deschise, să le arătăm că sîntem cu pace acolo, pentru că undeva, în mintea localnicilor, mai exista preconcepția că o să vină omul alb să le dea cu bîta în cap”, concluzionează locotenent-colonelul Cebanu.

The first UN officers, who may be called pathfinders of Cote d'Ivoire mission, felt on their own back the true meaning of the old saying: „If one knew what fate is preparing for him, one would be precautious”. Danger was waiting for them everywhere. The first incident that really endangered the lives of UN liaison officers occurred on June 26, 2003, during the mission opening. „When we rode in the bus to the mission HQ, we were suddenly attacked. „Attackers confused us with French and threw stones. It was driver's great experience that allowed us to escape alive, bleeding though.”

The history tells us that following the decolonization, France, as a colonial power, gave up its sovereignty over the Republic of Cote d'Ivoire on August 7, 1960, but never withdrew its economic and military influence. „In this country, problems always emerged from mutual mistrust, especially in French troops. Rebels believed that France supported governmental forces, while governmental troops thought that French sided with rebels. The task of liaison officers was to build trust between these two parties”, says LTC Alexandru Cebanu. Communication and negotiation skills were very important for those who intended to reconcile the two forces. „It happened once that we had to measure the separation distance between two villages to avoid bloodshed. Locals believed that the village ends at the last house. Political crisis in Cote d'Ivoire started in 2002, when the reform of the armed forces led to the dismissal of many military. Rebels were led by those military – in the rank of privates and sergeants – who knew nothing but how to hold a gun”.

Negotiations with rebels were not always bringing results. „I must tell you that where I was stationed the situation was easier, because leaders knew us. We were explaining them that violence they would launch would end up with human deaths in both camps. At the governmental level, it was very difficult, because Gbagbo was holding to his power and was blocking any democratic elections. One day, an Ambassador from Ghana visited us. He told us that, before we get to understand Africa, we had to understand the motto which works here: „I could be only me”.

In LTC Cebanu's opinion, the crisis of 2011, which killed thousands of people, was unavoidable. „It's been nearly 10 years since the UN Mission in Cote d'Ivoire was launched. Locals met us with flowers back then, believing that we would bring the change for a prosperous future. This belief was shared by both, governmental troops and rebels. Something happened in the meantime. I don't know what, because their hopes never came true.

Before going to Cote d'Ivoire, I had a perception that this country was plunged in poverty, but Abidjan was very developed. In Western Africa, Cote d'Ivoire was sort of United States of America. Everybody would come to this country in a search for a better job. And most were getting it. People used to have fairly good income for living, the infrastructure was developed. The countryside was in a different shape, there was poverty. There is an old saying – “A fish rots from the head down”. The main problem of this country is poor governance. People had nothing to argue over, and the country was not as devastated as was Liberia or Sierra Leone. I watched a documentary about Sierra Leone, where 30 % of men did not have their right hand. During the civil war in Sierra Leone, by one order, in one night all men were captured and had their right hand amputated so they could not fire weapons”.

Liaison officers are not allowed to carry weapons. “As negotiators, we had to come with open hands, in order to show them that we came with peace. They still lived with perception the white man would come and beat them with a bat”.

Prizonier la rebeli Rebels' Prisoner

Cote d'Ivoire, 2004

O săptămână și jumătate prizonier la rebeli, fără apă, hrană, lumină și legătură radio cu statul major al misiunii. Aceste amintiri îl leagă pe locotenent-colonelul Vitalie Zara de misiunea din Coasta de Fildeș.

S-a întâmplat la 1 noiembrie 2004. Ofițerul nostru era la sfârșitul mandatului în acest stat, cuprins de conflicte interne. Potrivit lui, misiunea din Cote d'Ivoire, la acea vreme, făcea progrese uimitoare. „Nici o altă misiune de menținere a păcii, după introducerea forțelor ONU, nu a avansat cu asemenea pași ca cea din Cote d'Ivoire. Deși era la doar un an și jumătate de activitate, se reușise realizarea unui program de dezarmare, demobilizare și reintegrare în viața socială, care trebuia aplicat din 1 noiembrie 2004”, precizează Vitalie Zara.

Programul a fost respins însă de președintele Gbagbo, în ultimul moment și în mod violent. „Drept răspuns, Gbagbo a ridicat în aer avioanele, elicopterele de luptă și a bombardat cele mai importante orașe din nordul țării”. Atacul a durat cinci zile. „Îi cunoșteam pe toți piloții de la bordul aeronavelor de luptă, pentru că erau mercenari din Belarus și Ucraina pe care-i întâlnisem în Yamoussoukro”, afirmă ofițerul moldovean.

Intenționat sau nu, aeronavele ivorienilor au bombardat și o bază franceză, intervenția soldându-se cu 18 morți din rândul armatei franceze și 1 militar american. Drept răspuns, trupele franceze au înaintat spre centrul țării și au distrus toată aviația guvernului. „Când trupele franceze au părăsit baza, noi am rămas fără pază. Iar în dimineața zilei următoare, ne-am pomenit înconjuțați de rebeli”, povestește Vitalie Zara.

He was the rebels' prisoner for one and a half weeks, without water, food, light and radio connection with the mission main staff. These memories from the mission in Cote d'Ivoire will be always in LTC Vitalie Zara's mind.

Everything began on November 1, 2004. Our officer was near the end of his mandated tour in this state torn by internal conflicts. According to the Moldovan lieutenant-colonel, in that period of time, the mission in Cote d'Ivoire had considerably progressed. “No other peacekeeping operations advanced so quickly as the one in Cote d'Ivoire. Although the mission only lasted for 1,5 years, the disarmament, demobilization and social reintegration program that began on November 1, 2004, was successfully implemented”, said Vitalie Zara.

Yet, the UN program was rejected violently by President Gbagbo at the last moment. “As a response, Gbagbo bombed the most important towns in the North of the country using combat aircrafts and helicopters”. The assault lasted five days. “I knew all the pilots of the combat aircrafts, because they were mercenaries from Belarus and Ukraine, whom I met in Yamoussoukro”.

Deliberately or not, the Ivorian aircrafts bombed a French base too, killing 18 French and one American servicemember. As a response, French troops advanced to the center of the country and destroyed all the Government's aviation. “The French troops left the base and we did not have guards anymore. The next morning, we were surrounded by the rebels”, Vitalie Zara says.

When the Moldovan officer was sent to Cote d'Ivoire, the UN mission in this country had worked there for only half a year. “The state was divided into North and South, while in the center of the country, a safe zone established”, the lieutenant-colonel specifies. Those who arrived here to maintain peace were liaison officers and, only in April 2004, they became military observers. “Military observers are peacekeepers that use words as to compel the belligerents”.

Forțele armate ale statelor membre pot fi angajate în îndeplinirea unor mandate sub egida ONU

Atunci cînd locotenent-colonelul Zara își primise mandatul pentru Cote d'Ivoire, misiunea ONU din această țară activa doar de jumătate de an. „Statul era divizat în partea de nord și de sud, iar în centru se crease o zonă de confidență”, precizează ofițerul moldovean. Cei care veniseră aici să contribuie la menținerea păcii aveau statutul de ofițeri de legătură și abia în luna aprilie 2004 au devenit observatori militari. „Observatorii militari sînt pacificatori care nu poartă alte arme, decît arma cuvîntului pe care o folosesc în raport cu părțile beligerante”.

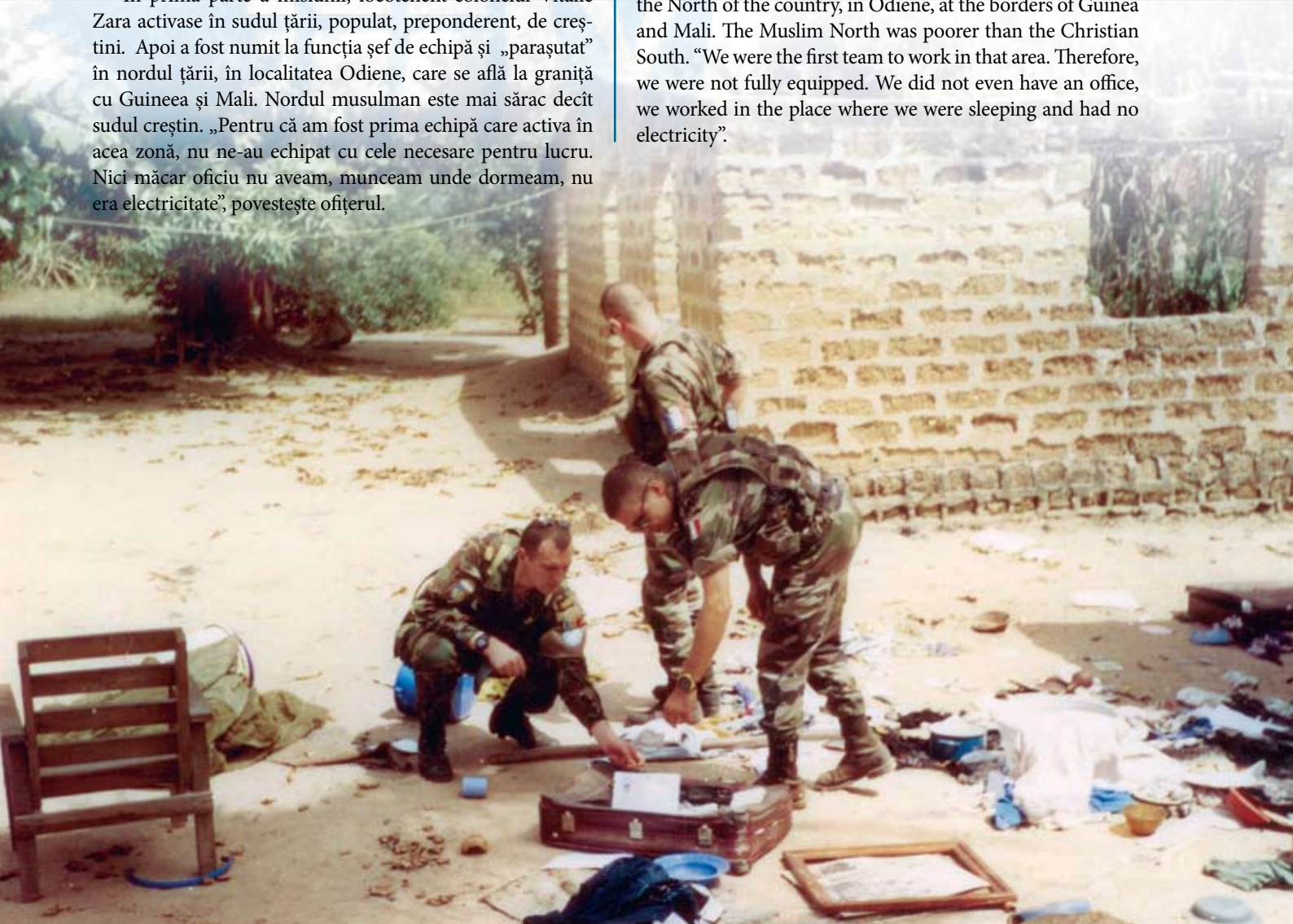
La începutul misiunii, echipele de observatori militari erau foarte mici – formate din 4 ofițeri, pe cîte 3 funcții – și locuiau împreună, pentru propria securitate. „Misiunea noastră era să monitorizăm activitatea forțelor guvernamentale și a rebelilor, apoi să purtăm convorbiri cu populația locală. În scurt timp, am înțeles că pentru localnici viața omului nu are nici o importanță: vecinul este tăiat cu maceta, pentru că a furat cafea de pe copacul altuia. Dar sînt și oameni buni, ei vor să trăiască într-o țară unită, în care să nu existe președintele Gbagbo”. Poate, în virtutea dorinței cetățenilor de a trăi într-o țară democratică, ONU a fost primită bine aici. „Localnicii aveau încredere în noi și, pentru că eram fără arme, ne invitau în casele lor”.

În prima parte a misiunii, locotenent-colonelul Vitalie Zara activase în sudul țării, populat, preponderent, de creștini. Apoi a fost numit la funcția șef de echipă și „parașutat” în nordul țării, în localitatea Odiene, care se află la graniță cu Guineea și Mali. Nordul musulman este mai sărac decît sudul creștin. „Pentru că am fost prima echipă care activa în acea zonă, nu ne-au echipat cu cele necesare pentru lucru. Nici măcar oficiu nu aveam, munceam unde dormeam, nu era electricitate”, povestește ofițerul.

The military personnel of the UN member states can be engaged in UN-led missions

At the beginning of the mission, the military observer teams were very small. They consisted of 4 officers on 3 positions. They all lived together for their own safety. “Our mission was to monitor the activity of governmental forces and rebels. Then, we had to negotiate with the local population. Soon, we realized that human life had little value to the local citizens. Neighbors attacked each other with machetes for stealing coffee from somebody else’s tree. There were also good people. They wanted to live in a united country without President Gbagbo”. Probably due to the citizens’ desire to live in a democratic country, UN was accepted there. “Citizens trusted us and we were invited to their house, since we did not have weapons on us”.

In the first half of the mission, LTC Vitalie Zara worked in the Southern part of the country where most of people were Christians. Then, he was assigned as a team leader in the North of the country, in Odiene, at the borders of Guinea and Mali. The Muslim North was poorer than the Christian South. “We were the first team to work in that area. Therefore, we were not fully equipped. We did not even have an office, we worked in the place where we were sleeping and had no electricity”.

În curînd, misiunea ONU s-a extins și în partea de nord a țării. Aici se dislocau primele contingente militare. Cel mai apropiat contingent față de echipa observatorilor – în care activa protagonistul nostru – era Licorne-ul francez. „Mergeam foarte des la oficiul lor și chiar glumeam că, într-o zi, dacă vom fi atacați, ei ne vor servi drept scut”. Doar că nu a fost să fie așa.

„Cînd trupele franceze se deplasau dinspre nord spre capitală – ca să răspundă atacului lui Gbagbo – echipa noastră de observatori militari s-a pomenit fără apărare. În dimineața zilei următoare am căzut prizonieri la rebeli. Eram un fel de garant al lor împotriva unui eventual atac dinspre Guinea, unde exista un fel de lagăr de pregătire a unor unități de intervenție ale lui Gbagbo, care așteptau ordin de atac”. Rebelii le-au îngăduit accesul celor 6 observatori militari, păzindu-i 24 din 24 de ore. „Am rămas fără apă, doar cu stocul de alimente intangibil. În scurt timp, am pierdut și legătura radio cu statul major al misiunii ONU, de care ne despărțeau 1000 de km, echipa noastră fiind cea mai îndepărtată. Dar, din fericire pentru noi, nu am fost agresați”, își amintește pacificatorul.

Situația devenise tensionată cu 4 zile înainte de evacuarea celor 6 observatori militari, din cauza focurilor de armă care se intensificau în zonă. „Cel mai greu e să rezii psihic în asemenea situații. După o săptămîină și jumătate de prizonierat, trupele ONU ne-au eliberat și ne-au evacuat în Mali, iar în ultimele zile de misiune, am venit în Bouake, unde acestea erau concentrate”.

Locotenent-colonelul Vitalie Zara a refuzat să i se prelungească mandatul de pacificator cu încă 3 luni – în mare parte, din cauza familiei – însă afirmă că experiența obținută în cadrul mandatului ONU în Coasta de Fildeș este de mare valoare. În intenția de a cunoaște cît mai mult cultura aborigenilor, a studiat chiar și Coranul. „Atunci cînd mergi pe un continent străin, între oameni diferiți, întii trebuie să-i cunoști și să-i înțelegi, astfel, ei te acceptă în casele lor”, concluzionează ofițerul.

Soon, the UN mission expanded to the North of the country, where the first military contingents were established. The closest contingent to our observer team – where our Moldovan officer worked – was the French Licorne. “We often went to their office and even joked that, one day, in case of assault, they would be our shield”. But things turned to be different.

“When the French troops were moving from the North to the capital city – in response to Gbagbo’s attack – our military observer team had no protection. The next morning, rebels took us as prisoners. We were their guarantee against a possible assault on behalf of the Guinea, where there was Gbagbo’s intervention unit training camp. We were waiting for the order to attack”. The rebels limited the 6 military observers’ access, watching them 24/24. “We were short of water and food products were not touched. Soon, we lost the radio connection with the UN main staff, who was about 1,000 km from us. We were the farthest established team. Fortunately for us, we were not aggressed”.

The situation became worse 4 days before the 6 military observers were evacuated, because of the enhanced shootings in the area. “The hardest thing is to be psychically strong in such situations. After one and a half weeks of captivity, UN troops released and evacuated us to Mali. On the last few days of the mission, we went to Bouake, where the troops were concentrated”.

LTC Vitalie Zara declined to stay three more months as a peacekeeper in the area, mostly because of family reasons. However, he states that the experience he received as a UN peacekeeper in Cote d’Ivoire is priceless. Willing to know more about the local culture, he studied the Koran. “When stepping on a foreign continent, you can meet different people and you have to know them in order to understand their customs. In this way, they can accept you in their house”, the officer concludes.

Locotenent-colonelul Mihail PANIC
declară că în Cote d'Ivoire
noutățile armatei le aduce revista
"Oastea Moldovei"

Eugeniu MARIȚ

„Sînt aici ca să promovez pacea ...”

I Am Here To Promote Peace ...

Cote d'Ivoire, 2010-2011

Misiunea de observator militar într-o țară măcinată de conflicte și sărăcie te modifică din interior. Dacă reușești să schimbi ceva prin aflarea acolo, înseamnă că misiunea ta este complet îndeplinită.

Maiorul Eugeniu Mariț a luat mandatul de pacificator pentru Cote d'Ivoire după parcurgerea unei perioade de instruire. Ofițerul nostru a primit repartiție în orașul Man și a fost numit, în cadrul echipei, în funcția de ofițer responsabil pentru lucrul cu personalul - G1 și ofițer responsabil de transport.

Ca și colegul său, care îndeplinește serviciul în orașul Yamoussoukro, maiorul Mariț povestește despre schimbările produse în programul de muncă al observatorilor militari, după alegerile din toamna anului 2010. „Înainte perioadei de criză, programul de lucru al observatorilor militari ONU era foarte încărcat. Executam patrule cu lungimea de 550-600 kilometri pe zi. Fiecărui conducător al automobilului (sîntem doi șoferi) îi reveneau circa 300 kilometri. Iar patrulele de rutină prevedeau, cel puțin, 50 kilometri pe zi. Acum însă itinerarul s-a redus semnificativ”, precizează maiorul.

Observatorul militar, care îndeplinește mandatul ONU în Cote d'Ivoire, povestește că uneori itinerarul misiunii prevede deplasări pe teren accidentat, cu lungimea de 75 km, viteza medie de circulație constituind 15-20 km/oră. „Astfel de patrule sînt foarte oboșitoare și impun concentrare maximă”. Patrulele prin junglă sînt dintre cele mai dificile și constituie 50% din numărul lor total efectuat zilnic. „Ne vedem nevoiți să conducem automobilul de teren pe cărări unde nu a călcat niciodată cauciucul vehiculelor sau să trecem poduri care, de fapt, sînt niște copaci putrezi prăvăliți, încercîndu-ne norocul la orice traversare. De aceea, acordăm, de fiecare dată, atenție sporită tehnicii de securitate”, povestește Eugeniu Mariț.

The mission of a military observer in a country devastated by conflict and poverty changes one's inner side. And if you manage to change something while being there, then your mission is complete.

Maj. Eugeniu Mariț talks about changes in the work agenda of military observers after elections from last fall. „Before the crisis, UN military observers had a very loaded agenda. We've been conducting patrols of 550 - 600 kilometers per day. Each driver (there were two of us) was covering somewhere 300 kilometers. Routine patrols were at least 50 kilometers long. Now, the itinerary significantly shortened,” conveys Maj. Marit. The Military Observer, who is in the UN mission in Cote d'Ivoire, reveals that sometimes the itinerary of a field patrol would go through rough roads for up to 75 km, when the average speed would constitute 15-20 km/hour. „Such patrols are very exhaustive and require maximum concentration of force.” Patrols in jungles are the most challenging and make up 50% out of the entire number of patrols. „We are forced to drive our cars off-roads, where no tire has ever touched the soil, and cross bridges that were, in fact, nothing less than putrefied trees, thus tempting the fate with each crossing. Therefore, we pay much attention to safety procedures.”

Coasta de Fildeș a „luat foc”

Ultimele luni de misiune pe continentul african sînt cutremurătoare pentru ofițerii noștri, ca și pentru toată lumea care se expune rafalelor în acest stat. „Pentru că ONU îl susține pe Alessane Quattara, liderul vechi, Gbagbo a făcut apel la toți adepții săi să atace inclusiv forțele ONU, recurgînd la provocări precum că această organizație susține rebelii și îi echipază cu armament, astfel, asigurîndu-le puterea necesară ca să lupte contra actualului președinte. Au fost atacate multe convoaie ONU, fiind organizate blocate pe toate drumurile”, afirmă protagonistul nostru. Potrivit maiorului Mariș, cîțiva ofițeri ONU au fost atacați și grav răniți, iar statul major al misiunii dislocat în Hotelul Sebroko, Abidjan – bombardat din aruncătoare de bombe și grenade. „Vechiul președinte a dat ordin susținătorilor guvernului său să fie oprite toate convoaiele ONU, în drum spre alt oraș, și să nu aibă nici un acces de logistică: combustibil, armament etc. Parțial, era blocat și aeroportul unde aterizau și decolau elicopterele ONU. Numărul patrulelor fusese redus sau acestea nu se mai organizau. A fost redus și numărul concediilor angajaților ONU”. Cea mai agresivă forță, potrivit maiorului Mariș, o reprezintă tinerii patrioți, favorabili lui Laurent Gbagbo. „Acești susținători ai lui Gbagbo se numesc „young patriots”, avînd vîrsta cuprinsă între 5-20 ani”, povestește maiorul. Tinerii patrioți atacă convoaiele ONU. Din nefericire, și protagonistul nostru a dat ochii cu ei. „În Cote d’Ivoire există doar drumuri principale, din acest motiv, nu poți ocoli orașele. Într-o zi, la revenirea din patrulă, la vreo 2 km de oraș, am fost opriți de o mulțime de oameni, tineri patrioți, foarte agresivi. În localitatea în care trăiau, se desfășurau ciocniri armate și ei învinuiau forțele ONU de incompetență în încetarea luptelor. Am vorbit cu liderul lor, pentru că, în asemenea cazuri, nu are rost să vorbești cu mulțimea. Mi-am amintit o situație asemănătoare, dar fictivă, pe care am parcurs-o cu mult timp înainte de a fi detașat în misiunea din Cote d’Ivoire, în timpul instruirii din țară. Anume respectiva experiență, peste ani, mi-a venit în ajutor și m-a făcut posibilă revenirea la baza misiunii, viu și nevătămat. De aceea, țin să declar că pregătirea cu care te prezinți într-o misiune este foarte importantă aici”, afirmă maiorul Mariș.

Cote d’Ivoire “Caught Fire”

The last months on African continent are shacking for our officers, just as for all people who are exposed to bursts of fire from this country. „Because UN supports Alessane Quattara, the old leader, Gbagbo called all his supporters to attack even UN forces, provoking people by saying that this organization supports rebels and arms them, hence, gives them power to fight against incumbent President. Many UN convoys were attacked, roads were blocked”, states our officer. According to Maj. Mariș, several UN officers were attacked and severely wounded. The HQ located in Sebroko Hotel in Abidjan was also attacked and bombarded by bombs and grenades launchers. „The ex-President ordered his supporters that all UN convoys that are heading to another city be stopped and deprived of any logistics support – fuel, weapons, etc. The airfield used by UN helicopters was partially blocked. Patrols were reduced or not conducted at all. Leaves for UN employees were cut. The most aggressive force, according to Maj. Mariș, is represented by young patriots, minions of Laurent Gbagbo. “These supporters of Gbagbo call themselves „young patriots” and age somewhere between 5 and 20 years old, reveals Major. Young patriots attack UN convoys. Unfortunately, our protagonist faced them as well. „In Cote d’Ivoire there are only main roads, therefore it is impossible to bypass the cities. One day, on the way back from patrol, about 2 km from the city, we’ve been stopped by a crowd, young patriots, who were very aggressive. Fights broke out in their home town and they blamed UN forces for their incompetence in stopping the fights. I talked to their leader, because in such situations it does not make sense to talk to the crowd. I recalled a similar situation, virtual though, which I lived once long time before coming to the Cote d’Ivoire during the training course back home. It was this experience that helped me out several years later and allowed me to return the home base alive. Therefore, I would like to emphasize that training received prior the mission is very important here”, affirms Maj. Mariș. Our officer claims that his participation in the mission in Cote d’Ivoire was a good lesson learned for him. „I gained here a large experience in peacekeeping operations.

Protagonistul nostru mărturisește că participarea în misiunea de menținere a păcii din Cote d'Ivoire îi servește drept o lecție bună. „Aici obțin o experiență largă în operațiunile de menținere a păcii. Au existat perioade când situația îmi era neclară. Din cauza diferitelor atacuri, provocări, locuim în bază, de unde nu ieșeam cu săptămânile. Iar uneori auzeam zvonuri că a doua zi baza urma să fie atacată și așa mai departe. Este foarte dificil să te afli în mijlocul „focului”, dar acumulezi și o experiență enormă”, concluzionează maiorul Mariț.

There were instances when the situation was unclear to me due to various attacks and challenges. I was living on base which I could not leave for weeks in the row. Sometimes, I would hear rumors that the base had to be attacked the next day, and so on. It is very difficult to be in the middle of the “fire”, but you acquire an enormous experience”, states Maj. Mariț.

Coasta de Fildeș post-electorală

Situația actuală în Cote d'Ivoire este calmă, dar total imprevizibilă. După instalarea noului guvern, forțele ONU sînt iar privite cu ochi buni. „Am reluat numărul patrulelor efectuate pînă la ciocnirile armate din această țară, iar circulația pe străzi, pe timp de zi, nu mai este periculoasă. Deja nu întîlnim tineri agresivi care să arunce cu pietre în noi, să dea foc automobilelor ONU și să ne amenințe cu moartea. Trecerea prin punctele de control este liberă, însă, de fiecare dată, forțele militare ale noii conduceri încearcă să demonstreze că sînt stăpîne aici, că țin situația sub control și ajutorul nostru este de prisos. Sînt foarte siguri de ei și ne dau de înțeles că au tot ce doresc și cînd doresc”, precizează maiorul Mariț.

Post-Election Cote d'Ivoire

Current situation in Cote d'Ivoire is stable, but unpredictable. After new Government took over the office, UN forces are regarded as friends again. „We resumed the level of patrolling before armed clashes broke out in this country. Driving through the streets during daytime is not dangerous anymore. We don't see aggressive youngsters who used to throw stones at us, set UN cars afire and threaten us with death. We freely cross checkpoints, but with every occasion the military forces of the new leadership time try to show that they are in charge here and our help is not needed anymore. They want to appear very self-confident and claim that they have everything they want”, says Maj. Mariț.

Războiul civil din Cote d'Ivoire a lăsat consecințe teribile în locuințele, dar și în inimile localnicilor. „Acesta s-a soldat cu o mulțime de case distruse, în special, în Douekoué și Abidjan, deoarece, în majoritate, sînt construite din lemn și paie. S-a întîmplat să fie nimicită, în decursul unei nopți, o localitate întregă, de exemplu, Toulepleu, în vestul țării. Au fost distruse un număr mare de mașini, iar o serie de magazine din Abidjan și din alte orașe – jefuite. În acest război, și misiunea ONU a suportat pierderi materiale, dar și umane. Lumea este îngrijorată în continuare de situația instabilă din țară și încă nu se grăbește să se întoarcă în patrie.

Departate de casă, se vorbește în limba română

În spatele conflictului, se ascund istorii frumoase. Maiorul Mariș povestește că între localnici și observatorii militari deseori se leagă prietenii. Am urmărit, timp de 2 luni, relația frumoasă de amicitie a ofițerului moldovean cu băștinașul care îi asigură paza locuinței. Este vorba despre tînărul cu numele Budua Amaric: are în jur de 30 de ani și o pasiune pentru limba română. De ce zic „în jur de”? Pentru că locuitorii din Africa, în majoritate, nu au acte de identitate, nici măcar adevărîte de naștere. Și, atunci cînd îi întreb de vîrstă, îți răspund cu aproximație.

Amaric a terminat școala de 9 clase, are un copil pe care îl crește de unul singur și este un tînăr cumsecade, de aceea, maiorul Mariș i-a făcut loc aproape de inima sa. Bani pe care îi câștigă Budua Amaric, prin muncă onestă, îi ajung doar pentru întreținerea copilului. „În nopțile cînd aveam insomnie, ieșeam pe prisma casei și îl urmăream pe acest tînăr care nu își permitea să închidă un ochi, în timpul serviciului de pază. Amaric este creștin și citește Biblia. Cînd am aflat că poate să citească și să scrie, am făcut o înțelegere: el mă învață limba țării sale, iar eu – româna. Aveam îndoieli că Budua Amaric va reuși să studieze româna, dar a înregistrat progrese, deși modeste. În două luni, făceam schimb de expresii și ne salutăm în română. Acest lucru ne-a apropiat și mai mult. Totodată, Amaric vroia să cunoască informații despre țara noastră și îi căuta amplasarea pe hartă”, își amintește maiorul Mariș. „De ceva vreme, am primit repartiție în altă localitate și ne vedem doar uneori, însă acest lucru nu ne împiedică să păstrăm relația de prietenie”.

Înapoi, acasă!

La 9 august 2011, maiorul Mariș a revenit în țară, cu o bogată experiență în materie de menținere a păcii, dar și cu un tablou sumbru al realităților existenței africane. „Mandatul de observator ONU a fost dificil, însă util, cu o acumulare de amintiri pe care, probabil, le voi păstra toată viața. A fost și dureros să vezi cum băștinașii seucid între ei.

Totodată, această misiune mi-a scos în evidență noi aptitudini: m-am studiat din interior și mi-am încercat puterile în situații necunoscute. În inima mea au rămas lunile de stres acumulat în timpul patrulărilor – în zonele în care se desfășurau lupte – dar și la monitorizarea demonstrațiilor, cu sute de participanți agresivi”, concluzionează Eugeniu Mariș.

Civil war in Cote d'Ivoire left a terrible scene in people's houses and horrible memories in locals' heart. “The war left many destroyed houses behind, especially in Douekoué and Abidjan, because most houses here are built out of wood and straws. One town, Toulepleu, located in Western part of the country, was destroyed overnight. Many cars were destroyed; a number of stores in Abidjan and other cities were looted. In this mission, UN suffered material and human losses. People are concerned with still unstable situation in the country and do not rush to return to their homes.

Far Away From Home They Speak Romanian

Apart from conflict, there are nice stories as well. Maj. Mariș says that between locals and military observers emerge friendly relations. We watched for about two months a nice friendship built-up between the Moldovan officer and one local who was guarding the living quarters. His name is Budua Amaric, he is about thirty years old and has a passion for Romanian language. Why did I say “about”? Because majority of the population in Africa does not have an identity document, not even a birth certificate. Therefore, when you ask them how old they are, they would give you an approximate age. Amaric completed 9 grades at school. He has one child whom he is bringing up alone. He is a nice young man. That is why, Major got him close to his heart. The money he earns from his honest work is just enough to sustain his child. „During the night when I could not fall asleep, I would come outside and watch this young man who never dared to close an eye while on guard. Amaric is Christian and read the Bible. Then, I discovered that he could read and write and we struck a deal – he will teach me the language of his country and I will teach him Romanian. I doubted that Budua Amaric would learn Romanian, but he made some modest progress. In a few months, we were exchanging some sentences and greeting each other in Romanian. That got us closer. Moreover, Amaric was trying to get to know more about our country and was looking for it on the map”, tells me Maj. Mariș. „It's been a bit of time since I had been assigned to a new location and we see each other from time to time, but that does not impede us to preserve our friendship”.

Back Home!

On August 9, 2011, Maj. Mariș returned home with a rich experience in peacekeeping operations and a feeling of sadness built on wall of African reality. „Mandate of UN observer was difficult, but useful, with a lot of memories which I will most likely keep for the rest of my life. It was OK, but it also was painful to see locals killing each other. This mission unveiled certain skills, I learned myself from within and challenged my fate. Those stressful months spent in patrols in combat zones and while monitoring crowd of hundreds of aggressive people would remain in my heart”.

Andrei ȚĂRANU

Nouă zile blocați într-un apartament ... Nine Days Blocked In an Apartment ...

Cote d'Ivoire, 2011-2012

Cote d'Ivoire, rănită și îndurerată, nu l-a primit cu brațele deschise pe maiorul Andrei Țăranu. Aflăm că protagonistul nostru a trecut printr-un proces de verificare în Abidjan (Sebroko), apoi a fost evacuat, împreună cu alți 3 observatori militari, timp de 9 zile, într-o casă din cartierul Plateau, Bouake, din cauza unei situații de criză din acest stat. Abia la data de 18 aprilie, ofițerul moldovean a primit repartiție în echipa din regiunea Ferkessedougou, care – din cauza ultimelor evenimente din țară – fusese dislocată în orașul Korhogo. Chiar din primele zile petrecute pe continentul negru, maiorul avea să simtă pe propria piele durerea unei țări în răni. „Odată cu agravarea situației în Abidjan, rutele către cartierul general UNOCI fuseseră blocate de către tinerii patrioți. Din această cauză, noi, patru ofițeri abia veniți în misiune, am fost nevoiți să ne blocăm într-un apartament și să așteptăm ordine”, scrie domnul maior.

Cei patru ofițeri urmăreau, zi și noapte, rafalele de arme, prin geamul apartamentului care le servea drept fortăreață. „Acțiunile militare pe care le-am văzut în desfășurare, în general, nu impresionau prin tactică, limitându-se la executarea focului din diferit armament (care era, de regulă, armament personal AKM, armament de calibru mai mare, tip ZU23M și câteva modele de artilerie autopropulsată de calibru mediu, în jur de 70-80 mm). Aceste acțiuni armate se desfășurau pe câteva străzi principale ale orașului. Cele mai grele lupte erau duse în sectorul Plateaux, în apropierea apartamentului unde locuiam și, în același timp, în apropiere de sediul Ministerului Apărării. Aici, timp de 5-6 zile, încontinuu, au fost executate trageri din ambele direcții. Treptat, situația a devenit mai calmă și luptele se duceau izolat, mai mult în reședința ex-președintelui Gbagbo”, povestește ofițerul nostru.

« Din 1948 pînă în prezent,
ONU a organizat 67 de
operații de menținere a păcii »

« Since 1948, UN has conducted
67 peacekeeping missions »

In the spring of this year, two other Moldovan officers stepped on the old African continent to promote peace. One of them was Maj. Andrei Țăranu, whom Africa, bleeding and grieving, did not welcome with open arms. We learned that our protagonist went through a screening process in Abidjan (Sebroko), and after, together with other 3 military observers, was evacuated for 9 days in a house located in Plateau district, Bouake, due to an emerged crisis in Ivory Coast. Only on April 18, the Moldovan officer was assigned to his team in Ferkessedougou, which, following the last developments in the country was located in the town of Korhogo. From the very first day on the black continent Maj. was to feel on his back the pain of a wounded country. „Once the situation in Abidjan worsened, all routes to ONU HQ got blocked by young patriots. Because of that, all four of us, newcomers in the mission, had to close into one apartment and wait for further orders”, writes the Maj..

The four officers watched every day and night firearms exchanges from the windows of their apartment, which served them as a fortress. „Military actions which we saw did not impress by their tactics. We witnessed mostly shootings from different weapons (personal weapons AKM, weapons of a larger caliber – ZU23M, and few models of self-propelled artillery pieces with a medium caliber around 70-80mm). All these armed confrontations were taking place on several main streets of the city. The fiercest fights were held in Plateaux district, the street where the apartment we were in was located, and in the vicinity of the Ministry of Defense. Fire exchanges both ways continued for 5 to 6 days in a row. Gradually, the situation calmed down and fights were conducted in isolated areas, mostly in the residence of ex-President Gbagbo reveals our officer.

“Pentru apă potabilă eram nevoiți să apelăm la locatarii blocului și la gardieni. Desigur, nu pe gratis”

Au stat 9 zile blocați într-un apartament, în inima luptelor. „Cel mai mult ne lipsea apa. Noroc de bazinul care se afla în apropierea blocului. Ieșeam noaptea, umpleam câteva vase și, astfel, rezolvam problema asigurării cu apă tehnică. Pentru apă potabilă însă eram nevoiți să apelăm la locatarii blocului și la gardieni. Desigur nu gratis. În schimb, am avut hrană suficientă, deoarece reușisem să-mi iau bagajele înainte de blocarea drumurilor și dispuneam de destule alimente care ne-au ajuns pînă în ultima zi de aflare în apartament. Din fericire, electricitatea nu a fost deconectată și puteam utiliza plita electrică pentru prepararea hranei”, continuă să vorbească observatorul militar. „Surprizele” nu s-au terminat aici. Calvarul abia începea. Acolo unde există conflict, există panică și stres. „Gardienii deseori „ne alimentau” cu asigurări că, în curînd, vom fi atacați, mai ales, noaptea. În asemenea situații este greu să te iei în mîini. Încercam să analizăm informația disponibilă și ajungeam la concluzia că șansele de a fi atacați erau foarte mici, iar în cazul unui atac, aveam mai multe posibilități pentru protejare minimală. Era o terapie pentru gîndurile noastre, la care recurgeam, mai ales, cînd urmăream devastarea caselor și a magazinelor din preajma locului în care ne adăpostisem”.

În prezent, sub egida ONU,
se desfășoară 14 operații
de menținere a păcii

In Order to Get Drinking Water, We Approached Building Tenants and Guards. Obviously Not for Free

Nine days blocked in an apartment in the middle of the fights and without water. „What we most missed was water. We were lucky to have a pool nearby the building. We would come out during the night and fill some wares with water. Hence, we solved the problem with technical water. Yet, for the drinking water, we had to ask other tenants and guardians. Obviously not for free. But we had enough food, because I managed to get my luggage before the roads were blocked. Hence, we had sufficient groceries which lasted till our last day in the apartment. Luckily, the electricity was not cut off and we could use the electric stove to cook,” says the military observer. „Surprises” were not over. Slaughter was about to start. Where there is conflict, there is panic and stress. „The guards were “feeding” us with assurances that we would be soon attacked, especially at night. In such situations, it is difficult to hold control over oneself. We tried to assess available information and concluded that chances of being attacked were minimal, but even if attacked, there were many ways to defend ourselves. It was a sort of thinking therapy, but it was helpful, especially as we were watching houses and shops in the vicinity being devastated”.

There are currently
14 peacekeeping
operations led by UN

La 10 aprilie, trupele ONU i-au evacuat pe cei patru ofițeri din apartamentul care le fusese închisoare timp de 9 zile. În ziua următoare, ex-președintele Gbagbo a fost arestat și conflictul „s-a stins”, cu excepția unor focare în care s-au mai auzit o vreme focuri de arme. Ofițerul moldovean vorbește despre o situație radical diferită, existentă în: „Localitatea Bouake: puteai nu doar să respiri aer curat, dar și localnicii aveau o atitudine foarte bună față de forțele ONU. Aceeași situație se atestă în Korhogo, unde este dislocată, în acest moment, și echipa din Ferkessedougou, deși aici lucrurile se pot schimba, în legătură cu deținerea lui Gbagbo în închisoarea locală”.

On April 10, UN forces evacuated the four officers from the apartment which served them as prison for 9 days. The next day, ex-President Gbagbo was arrested and the conflict “faded away”, with exception of a few spots where firearms were still heard. The Moldovan officer talks about an absolutely different situation in the town of Bouake. „In Bouake, not only one could “breathe fresh air,” but locals also had very good attitude towards UN forces. Same situation was in Korhogo, where in the same time was stationed the team from Ferkessedougou, although the situation here could take unexpected turns due to the imprisonment of Gbagbo in local prison”.

Ofițerul nostru ne comunică că, în general, după inaugurarea președintelui Ouattara și crearea/reformarea treptată a Forțelor Armate, situația în Cote d'Ivoire intră în parametri normali. „Acum putem să vorbim despre remedierea situației din această țară, deși se mai întâlnesc uneori cazuri de dețineri nelegitime, de către militari și unele forțe necontrolate, a persoanelor civile și chiar de omoruri în regiunea orașului Abidjan. Din această cauză, Forțele Armate sînt treptat retrase din Abidjan, locul lor fiind ocupat de Poliție și Jandarmerie. Dar planificarea reformării forțelor armate poate cauza conflicte în unele regiuni mai îndepărtate, ca și viitoarele alegeri parlamentare din luna noiembrie. Acum, comportamentul populației locale este destul de pașnic față de contingentul ONU”, ne relatează pacificatorul.

Pe atunci, maiorul Țăranu deținea funcțiile de șef G4 și G6. „În primele zile de misiune, am activat la cîteva funcții, deoarece eram doar 4 persoane în echipă. Ulterior echipa noastră s-a completat cu observatori și s-a procedat la o nouă repartizare de funcții și responsabilități”, concluzionează maiorul Andrei Țăranu.

Our officer relates that, in general, after the inauguration of President Ouattara and formation/reformation of the Armed Forces, the situation in Ivory Coast enters the area of normality. „Now, we can talk about the remediation of this country. There are still cases of illegal detention and even deaths of civilians caused by militaries and some uncontrolled forces in the vicinity of Abidjan. That is why, Armed Forces were gradually pulled out of Abidjan and replaced by Police and Gendarmes. Reforms envisioned for the army, however, might create problems in remote areas. Same problems might create the upcoming parliamentary elections in November. Now, the behavior of local population is quite friendly towards the UN contingent,” reports from the spot Maj. Țăranu.

At that moment, the Major was heading G4 and G6. „From the very first day in the mission, I had to fulfill several positions, because there were just four of us in the team. Then, our team increased with several observers and a new re-assignment of positions and responsibilities”, says Major.

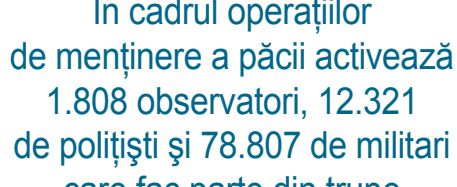
Liberia între realitate și imaginație

Liberia Between Reality and Imagination

Liberia, 2010-2011

Datorită profesionalismului de care a dat dovadă, după o serie de evaluări, locotenent-colonelul Vasile Croitoru a fost numit în funcția de șef al unei echipe de observatori militari (Team Leader), localizată la hotar cu Sierra Leone și Guinea. Potrivit ofițerului nostru, observatorii militari – într-o misiune desfășurată sub egida ONU – nu au un program structurat, ca în țară, pe intervalul de 8 ore. „Sintem privați de weekend-uri. Muncim 24 de ore, 7 zile în săptămână, 30 de zile în lună. Abia după o lună de lucru, ai dreptul la un scurt concediu”. Programul de muncă al observatorilor începe tradițional la ora 08:00, odată cu desfășurarea ședinței de planificare pentru ziua curentă. „În cadrul briefingului de dimineață, se repartizează misiunile primite sau cele pe care le fixez personal, în scopul organizării eficiente a lucrului. Este important să executăm zilnic 3 patrulă. Deseori misiunea riscă să fie pusă în pericol din cauza defectării camioanelor ONU, pe drumurile accidentate, în special, după ploi și, astfel, nu reușim să colectăm informația din teritoriu”. Întîlnirile și discuțiile cu băștinașii sînt foarte importante, fiind abordate subiecte care prezintă interes pentru ei. „Acestea sînt puncte de plecare în stabilirea unei relații amicale și colectarea informației care ne interesează”, comunică domnul locotenent-colonel.

Echipa condusă de ofițerul nostru este formată din 10 observatori militari, originari din Zambia, Bangladesh, Rusia, Bolivia, Filipine, Serbia, Iordania, Peru și Ghana. Locotenent-colonelul Croitoru afirmă că împreună fac o echipă bună. Dar funcția de șef echipă nu este dintre cele mai ușoare, pentru că trebuie să fie gestionate nu doar acțiunile personalului din subordine, dar și factorul emoțional. În acest sens, locotenent-colonel Croitoru lucrează enorm.

În cadrul operațiilor
de menținere a păcii activează
1.808 observatori, 12.321
de polițiști și 78.807 de militari
care fac parte din trupe

Due to high professionalism and after a series of tests, LTC Vasile Croitoru was assigned as a Team Leader and deployed to an area of responsibility with a higher degree of risk, at the border with Sierra Leone and Guinea. According to our officer, military observers in UN missions do not have set working hours, let's say, as back home, lasting 8 hours, but is rather very flexible. „We don't have weekends. We work 24 hours, 7 days a week, 30 days a month. Only after one month, one may earn a short leave”. Working day for observers traditionally starts at 8 a.m., with the planning meeting for the current day. „During the meeting, we assign received mission and identify additional ones which aim at improving efficiency of work. It is important to conduct 3 patrols daily. Often, the mission is put at risk because of wreckage of UN trucks on rough roads, especially after rains, and we do not have time to collect information from the ground”. Meetings and discussions with locals are very important. Therefore, we raise issues that interest them. „Discussions with locals are starting points for building friendly relationship and collecting intelligence that interests us”, relates the LTC. The team led by our officer included 10 military observers from Zambia, Bangladesh, Russia, Bolivia, Philippines, Serbia, Jordan, Peru and Ghana, with whom LTC Croitoru says he makes a good team. The Team Leader (TL) duties are not the easiest ones, because, besides managing the subordinated personnel, TL must take care of the emotional factor. In this respect, LTC Croitoru works hard. “The work of UN observer is a complex one. Hence, it is very important to watch people's inner life and prevent the stress that takes over somebody's mind. We try to maintain an optimistic atmosphere. We take care of our leisure time – BBQ-ing or joking during lunch time. Besides, it is very important to know something from the culture and traditions of states each team member comes from,” says our officer.

The greatest challenge faced by the team led by the Moldovan officer was when six out of ten team members got infected with malaria. „It was a great challenge for all of us, because there are no effective protection measures against this illness. But we are taken great care by our doctors who perform well,” relates our protagonist.

„Munca pe care o desfășoară un observator ONU este complexă. De aceea, e foarte important să urmărești pornirile interioare ale omului și să nu lași stresul să se strecoare în mintea lui. Încercăm să menținem o atmosferă optimistă. Ne creăm singuri distracții, la frigărui sau spunând bancuri în timpul prinzului. Totodată, este foarte important să cunoști cât de puțin cultura și tradițiile statelor din care provine fiecare membru al echipei”, precizează Vasile Croitoru.

Cea mai grea încercare pentru echipa condusă de ofițerul moldovean a fost ziua în care malaria a lovit 6 din 10 observatori militari. „A fost o situație grea pentru noi toți, întrucât nu există metode prea eficiente care să te protejeze de această boală, dar sintem în grija medicilor care-și fac lucrul bine”, afirmă protagonistul nostru.

Liberienii se pregătesc pentru alegeri prezidențiale în 2011

Războiul în Liberia s-a terminat, cel puțin, pe hirtie, deși rebelii și forțele guvernamentale continuă să se atace. Populația pașnică este în așteptare de schimbări care să le asigure un trai mai bun. Se crede ferm că alegerile prezidențiale vor aduce evoluțiile dorite. Deși procesul de întocmire a listelor electorale se află în fază primară, sînt înregistrate primele tentative de încălcare a legilor. „Lunile ianuarie și februarie au fost foarte solicitante pentru noi. S-a inițiat procesul de pregătire pentru alegerile prezidențiale din această țară, care vor avea loc în toamna curentă. În prezent se lucrează asupra înregistrării cetățenilor în listele electorale. Pentru că majoritatea locuitorilor nu au acte de identitate, lucrul acesta este anevoios. Am descoperit cazuri de înregistrare dublă, chiar triplă, dar și multe alte încălcări. La depistarea unor neregularități, oamenii au o reacție spontană, vor răfuială pe loc, nu cred în justiție etc. Ei cer foarte multe de la noi, iar noi le dăm ce putem”, concluzionează Vasile Croitoru.

1,808 observers, 12,321 policemen and 78,807 serving troops are currently engaged in peacekeeping missions

Liberians Get Ready for 2011 Presidential Elections

The war in Liberia is over, at least on paper, although rebels and governmental forces continue to attack each other. Only peaceful people expect changes for better. There is a strong belief that presidential elections would bring desired changes. Although the lists for elections are in the initial phase of making, there are recorded tentatives of violating the laws. “We’ve been overloaded during the months of January and February. The run-up for presidential office has started. The elections are due this fall. At the moment, citizens are being registered in the electoral lists. Because most people lack any IDs, this entertainment turns very challenging. We discovered double and even triple registration, and many other violations. Once an irregularity is discovered, people request punishment right away, on the spot, they don’t believe in justice and often make justice themselves. They ask too much from us, and we give them what we can”.

Jurnalul pacificatorului moldovean în Greenville The Moldovan Peacekeeper's Diary in Greenville

Liberia, 2010-2011

Cel de-al doilea ofițer al Armatei Naționale care a primit mandat pentru Liberia, la 31 mai 2010, este locotenent-colonelul Anatolii Zavtur. Inițial, dînsul a fost repartizat în Monserado, executînd misiuni timp de 5 luni și jumătate. Apoi a fost transferat în Greenville, unde activează pînă în prezent. În cadrul echipei multinaționale, ofițerul nostru este responsabil de comunicații și transport. „Misiunea ONU împarte în prezent teritoriul liberian în 11 sectoare. În fiecare dintre acestea există cîte o echipă de observatori militari”, scrie locotenent-colonelul Zavtur. De la observatorul nostru aflăm că echipele sînt constituite din 8-10 ofițeri multinaționali. Cei 2 ofițeri moldoveni, care desfășoară mandate de observatori militari în Liberia – deși activează în zone de responsabilitate aflate în vecinătate – se întîlnesc rar.

„Acuma, în Greenville sînt 25 de grade Celsius, temperatura se menține de cîteva săptămîni. Inspirînd, pentru prima dată, aerul tropical, la coborîrea din avion, am înțeles că voi avea o luptă dură cu natura. Un alt lucru pe care îl remarcasem, din primele minute, este că au localnicii o practică în materie de comerț care te dă pe spate. Abia am reușit să pășim pe sol că ne-am și pomenit „atacați” cu diferite oferte. Vroiau să ne vîndă cartele telefonice și foarte multe obiecte. Apoi, încercau să ne ajute cu bagajul. Deși aborigenii nu manifestă o atitudine agresivă față de pacificatorii ONU, uneori strecoară priviri răutăcioase și învinuitoare pentru ce li se întîmplă. Din cauza sărăciei, oamenii sînt deseori împinși să recurgă la jafuri. Dacă ești alb și ai bani, devii ținta lor. Din acest motiv, sîntem nevoiți să ne organizăm și să ne protejăm unul pe altul”, scrie ofițerul. Liberia are peste 16 triburi indigene și americano-liberiene, cei din urmă alcătuiind numai 5% din populație.

For 5 and a half months, LTC Anatolii Zavtur carried out his duty of UN observer in Monserado. Then, he was transferred to Greenville, where he still works. Within a multinational team our officer is taking care of communication and transportation. “UN Mission divides Liberian territory in 11 sectors. In each sector there is one military observers’ team”, writes LTC Zavtur. From our observer we learn that teams include 8-10 officers. The two Moldovan officers that are deployed in Liberia meet seldom, although they are assigned to neighboring areas of responsibility.

La 31 decembrie 2012,
ONU avea angajate
16.791 de persoane

„În fiecare zi, executăm patrule în aria de responsabilitate și acumulăm informația care include subiectul zilei (Named Area of Interest of the Day). În zonele greu accesibile, efectuăm patrule cu elicopterul. Patrulele sînt de două feluri: pe țărmul Oceanului Pacific și în rezervația naturală „Sapo National Park”. Situația în zonă pare calmă. În afară de aceasta, foarte rar executăm patrule pe jos prin junglă, dar numai cu escortă militară”, povestește domnul Zavtur. Potrivit informațiilor oficiale, în Liberia există aproximativ 400 km de drum asfaltat. „Restul drumurilor sînt asemeni unor cărări. Patrulele devin obositoare, în special în sezonul ploios”.

Observatorul nostru ne informează că deocamdată criza politică ivoriană nu are nici un efect destabilizator asupra procesului de construire a păcii și democrației. „Regiunea către care se îndreaptă refugiații este comitatul Nimba, situat în nordul Liberiei. De la colegii mei din echipele din nordul țării am aflat că fluxul de refugiați este în creștere. Dar situația rămîne stabilă”, comunică locotenent-colonelul Zavtur.

„Liberia își trăiește propria viață. Există uneori mici conflicte din cauza drepturilor de proprietate asupra unor pămînturi între locuitorii a două regiuni. Este vorba despre două districte separate de un rîu. Cei din River Cess controlează o parte din teritoriul altei localități vecine. Despre aceste mici conflicte nu se prea vorbește sau se vorbește cu jumătate de gură. Pentru că locuitorii ambelor comunități ascund informația de observatorii ONU, nu ne putem documenta detaliat asupra neînțelegerilor existente și urmări evoluția acestora. Am descoperit însă că zona aflată în dispute e bogată în aur”, precizează locotenent-colonelul Anatolii Zavtur. În Liberia se înregistrează multe cazuri de extragere și comercializare ilegală a aurului.

„Rata șomajului este foarte ridicată. Circa 90% din populație este neangajată în cîmpul de muncă, detaliază ofițerul nostru. Tocmai din acest motiv oamenii se ocupă de acțiuni ilegale, cum ar fi extragerea și comercializarea ilegală a aurului. Recent, a fost arestat un grup din 15 persoane, asupra cărora s-au depistat 5 arme și pompe de apă pentru spălarea aurului, dar și marihuană”.

Concediu mult așteptat

După cîteva luni de muncă asiduă, la începutul lui martie, ofițerul moldovean a intrat în concediu binemeritat. „Observatorii militari, pe parcursul mandatului, au dreptul la un concediu lung, de 30 de zile, și la cîteva cu durată scurtă. În concediu de o lună, de regulă, plecăm acasă. Iar pe cele mici le petrecem fie în Ghana sau în Accra, situată pe malul Oceanului Atlantic, fie în capitala Liberiei de unde ne aprovizionăm cu produse alimentare, pentru că doar aici poți găsi cantitate și calitate.

La 18 martie, am revenit dintr-un concediu de cîteva zile pe care l-am petrecut în Monrovia. Aici am închiriat o casă împreună cu cîțiva colegi”. Energia electrică e un lux în Liberia, lumina de la generatoare costă scump. „O cameră de hotel e la preț de 50-150 dolari americani. Suma ne cam bate la buzunăre”, menționează ofițerul. De aceea, observatorii militari, de regulă, închiriază o casă mai acătării, unde se cazează cîte 6-8 persoane. „În general, în Liberia nu prea ai cu ce să-ți ocupi timpul liber. Nu am mers la un cinematograful și nici la un meci de fotbal de cînd sînt în această țară, doar la cîteva restaurante ca să gustăm din bucatele preparate aici”.

On December 31, 2012,
UN had 16,791 personnel

“At the moment, the temperature in Greenville is around 25 degrees and it’s been at that level for several weeks now. When I first inhaled the tropical air, after getting off the plane, I realized I would have a great struggle with nature. Another thing I’ve noticed from the very first minutes was the striking trading experience displayed by locals. Once we stepped on the ground we found ourselves “attacked” with various offers. They wanted to sell us phone cards and many other goods. Then, they tried to help us with the luggage”, writes the officer. Although locals do not display an aggressive attitude towards UN peacekeepers, sometimes one may notice angry and accusing glares for everything that happens to them. Poverty often pushes people to rob. If you are white and have money, you might well end up being their target. Therefore we had to stay together and protect each other”. Liberia has over 16 indigenous tribes and American Liberians make up 5% of the population.

„Daily, we patrolled the area of responsibility and Named Area of Interest of the day. Hardly accessed areas we patrolled on helicopters. There are two types of patrols: along the Pacific Ocean coastline and in the natural reservation „Sapo park”. The situation in the area seems to be calm. In addition, quite seldom though, we patrol on foot through jungle, but only escorted by the military”, relates Mr. Zavtur. According to official data, there are about 400 km of paved roads in Liberia. „The rest look like paths. Patrols are exhausting, especially during the rainy season”.

Our observer tells us that the political crisis in Ivory Coast does not have a destabilization spill over effect on peace and democracy building processes in Liberia. „Refugees are heading mainly to Nimba community, located in the Northern part of Liberia. From my colleagues deployed in the Northern part I found out that the number of refugees is growing high. But situation remains stable”, reports LTC Zavtur. “Liberia lives its own life. From time to time, there are minor conflicts over property rights of some lands, emerging between inhabitants of two regions. These are regions separated by a river. Those from River Cess control part of the territory in the neighboring village. Nobody is talking about these conflicts, or people try to keep the subject quiet. But since villagers from both sides hide information from UN observers, we do not have the entire picture of misunderstandings and cannot follow their developments. We discovered that disputed land is rich in gold”, says LTC Zavtur. There are many recorded cases in Liberia of illegal excavation and marketing of gold. „The unemployment rate is very high. Nearly 90 % of population is unemployed – revealed our officer. Therefore, people get involved in illegal activities, such as excavation and selling of gold. Recently, a group of 15 people got arrested. In their possession were found five arms and water pumps used in washing off the gold, and marihuana”.

Domnul locotenent-colonel se află la final de misiune în această țară. Dumnealui încearcă să reconstituie în memorie cât mai exact momentele mai dificile, care au fost însă și cele mai interesante, pentru că sfârșitul te aduce totdeauna cu gândul la început.

„În echipa noastră deja are loc rotația de personal. Colegul meu rus și-a încheiat mandatul mai devreme și a revenit la baștină. Atunci când un observator militar predă funcția, trebuie să-i familiarizăm pe noii veniți cu unele aspecte care vizează misiunea din zona de responsabilitate, precum și cu funcțiile la care au fost numiți cei din urmă. În prezent, în echipă sîntem doar 3 ofițeri „vechi” și 4 nou-veniți. Eu am sarcina să-i explic ofițerului responsabil pe personal cum să utilizeze tehnica, poșta electronică, cum să întocmească rapoartele. Sînt anumite reguli care trebuie respectate aici”, precizează protagonistul nostru.

Ofițerul ne mai spune că munca pe care o efectuează un observator militar este foarte oboșitoare și doar o glumă mai poate destinde atmosfera. „Nu știu dacă există un alt continent în care cele mai multe glume să fie legate de frigider și regulatoare termice defectate”.

Pentru toți colegii săi, locotenent-colonelul Anatolii Zavtur are și un mesaj: „Vă îndemn să aplicați pentru un mandat de pacificator în Africa”.

Prin intermediul Programului Parteneriat pentru Pace, ofițerii moldoveni sînt instruiți în Elveția, Germania, Suedia, Grecia, Norvegia și Turcia pentru misiuni de menținere a păcii

Through Partnership for Peace Program, Moldovan officers are trained for peacekeeping missions in Switzerland, Germany, Sweden, Greece, Norway and Turkey

The Long Expected Leave

After several months of hard work, in the beginning of March, the Moldovan officer started his well-deserved leave. „Military observers are entitled throughout their assignment period to a 30 day-leave and several short breaks. In their 30 day-leave, military observers normally travel home. Short breaks we spend either in Ghana or Accra, on the Atlantic beach, or in the capital of Liberia, where we replenish stocks with food products, because only here one can find quantity and quality. On March 18, I returned from a short leave spent in Monrovia. Here, we rented a house with several colleagues”. Because electricity in Liberia is a luxury, electricity produced by generators is expensive. „A room in hotel costs somewhere between 50 and 150 U.S. dollars. This is quite expensive for us”, says the officer. Therefore, military observers get together in groups of 6-8 people and rent a more or less decent house. „In Liberia, there are not many leisure options. I’ve never been to a cinema or a soccer match since I’ve arrived to this country. We went out to a few local restaurants to try some of Bangladesh and Chinese food, which is normally pretty spicy”.

The LTC is at the end of his assignment in Liberia. He tries his best today to remodel the most difficult moments in the mission, but which were the most interesting in the same time, because the end brings you back where you once started. „Rotations in our team have already started. My Russian colleague has finished his mandate and returned home. When a military observer hands over his duties, we have to familiarize newcomers with some aspects in their area of responsibility, as well as introduce them to their assigned duties. At the moment, there are three “old-timers” in the team and four newcomers. I have the task to introduce the officer responsible for personnel to use office machines, emails, how to draft reports, because there are certain rules that must be respected here”. Our officer reveals that military observer duty is very hard and only a joke may dilute the atmosphere. I don’t know if there is another continent where most jokes are linked to broken fridges and thermo regulators”. LTC Zavtur has a message to all his colleagues – “I encourage you to apply for a mission in Africa”.

Republica Moldova – partener de încredere al ONU

Nicola HARRINGTON-BUHAY
Coordonator Rezident al Organizației
Națiunilor Unite în Republica Moldova

Pacea și securitatea, drepturile omului și dezvoltarea sînt trei piloni de bază ale mandatului Organizației Națiunilor Unite în lume. Republica Moldova a devenit una dintre 116 țări participante în misiunile de pacificare, astfel contribuind la asigurarea păcii și securității în lume. Participarea Republicii Moldova în misiunile ONU de menținere a păcii demonstrează angajamentul său față de acești trei piloni.

Pacificatorii moldoveni au participat în misiuni dificile ale ONU în Coasta de Fildeș, Liberia, Sudan, Sudanul de Sud și Georgia, avînd un rol important vizibil în stabilirea păcii în aceste state. Mesajul pe care-l transmit este angajamentul lor față de multilaterale valorile ale Organizației Națiunilor Unite pentru o lume sigură și justă, în care drepturile omului sînt respectate. Militarii moldoveni au demonstrat că sînt un partener de încredere în realizarea responsabilităților, împreună cu alte state-membre ale Națiunilor Unite.

Republic of Moldova – UN Dependable Partner

Nicola HARRINGTON-BUHAY,
United Nations Development Program (UNDP)
Resident Representative in Republic of Moldova

The peacekeeping efforts of UN are crucial to its three pillars: peace and security, human rights and development. The countries such as Moldova participating in that is making its commitment to make peace and security, lasting peace and friendship between nations, which is the core mandate of the UN.

It's very welcome that Moldova has become one of the 116 countries to participate in peacekeeping missions and thus, a part of the global community. Moldovan peacekeepers have been in the most challenging places in Liberia, Cote d'Ivoire, Georgia, Sudan and, now, South Sudan and have always played a very strong visible role. I think that the message they are sending is their commitment to multinationalism, the commitment to countries that are in need, the commitment to core values of human rights and respect for all that lie behind the UN, and they are a dependable partner of the United Nations to assume that part in share responsibilities. So, this is a strong message that Moldova sends by participating in UN missions.

Actualmente, femeile reprezintă 29 la sută din staff-ul de pacificatori și 3 la sută din trupele care activează sub mandatul ONU. Organizația Națiunilor Unite s-a angajat să mărească această cifră, deoarece rolul femeilor militar devine tot mai important în misiunile de pacificare. Ele îndeplinesc aceleași misiuni ca bărbații, împart aceleași responsabilități, deseori în situații dificile. Mai mult decât atât, ele pot încuraja femeile să participe în procesul de pacificare și negocieri și discuta cu femeile din statele unde acestora le este interzisă comunicarea cu alți bărbați. În concluzie, ele fac misiunile de menținere a păcii mai accesibile pentru femei și aduc o perspectivă valoroasă rolului special pe care femeile militar îl au în aceste procese.

În numele Organizației Națiunilor Unite, vreau să mulțumesc pacificatorilor moldoveni pentru dedicație și angajament, în efortul de creare a unei lumi mai bune, de consolidare a păcii, pentru sacrificiul personal și participarea în misiuni dificile, dar și pentru că ați demonstrat că Moldova are cetățeni care respectă și promovează drepturile omului și pacea în lume.

Armata Națională a detașat 4 femei în misiunile de menținerea păcii sub mandatul ONU

National Army deployed four women in UN peacekeeping operations

The proportion of women is now something like 29 percent of the total of peacekeeping missions. We have a strong commitment to increase the number of women, because not only they play exactly the same roles as men, sharing the same responsibilities, difficult circumstances, assuming the same challenges, but also they bring many additionalities. For example, they are important role models for the girls and women. They encourage women to ask and take part in peace process and negotiations. Women can do things that male peacekeepers cannot do, because they can talk to women in a society where men prohibit women to talk to other men. They make peacekeeping operations much more approachable for women. In some specific areas, only women can conduct some of the work, for example, talking to the survivors of gender-based violence. I think they bring a very valuable perspective to the particular role that women need to play in the road of these processes.

I would like to say “Thank you”. Thank you on behalf of the UN, thank you for the dedication and the commitment that you show to making the world a better place, to consolidating peace in very difficult situations, to promoting many personal challenges, personal sacrifices, to show the very best of Moldova in terms of committed people, who respect and promote the human rights and the peace for everybody.

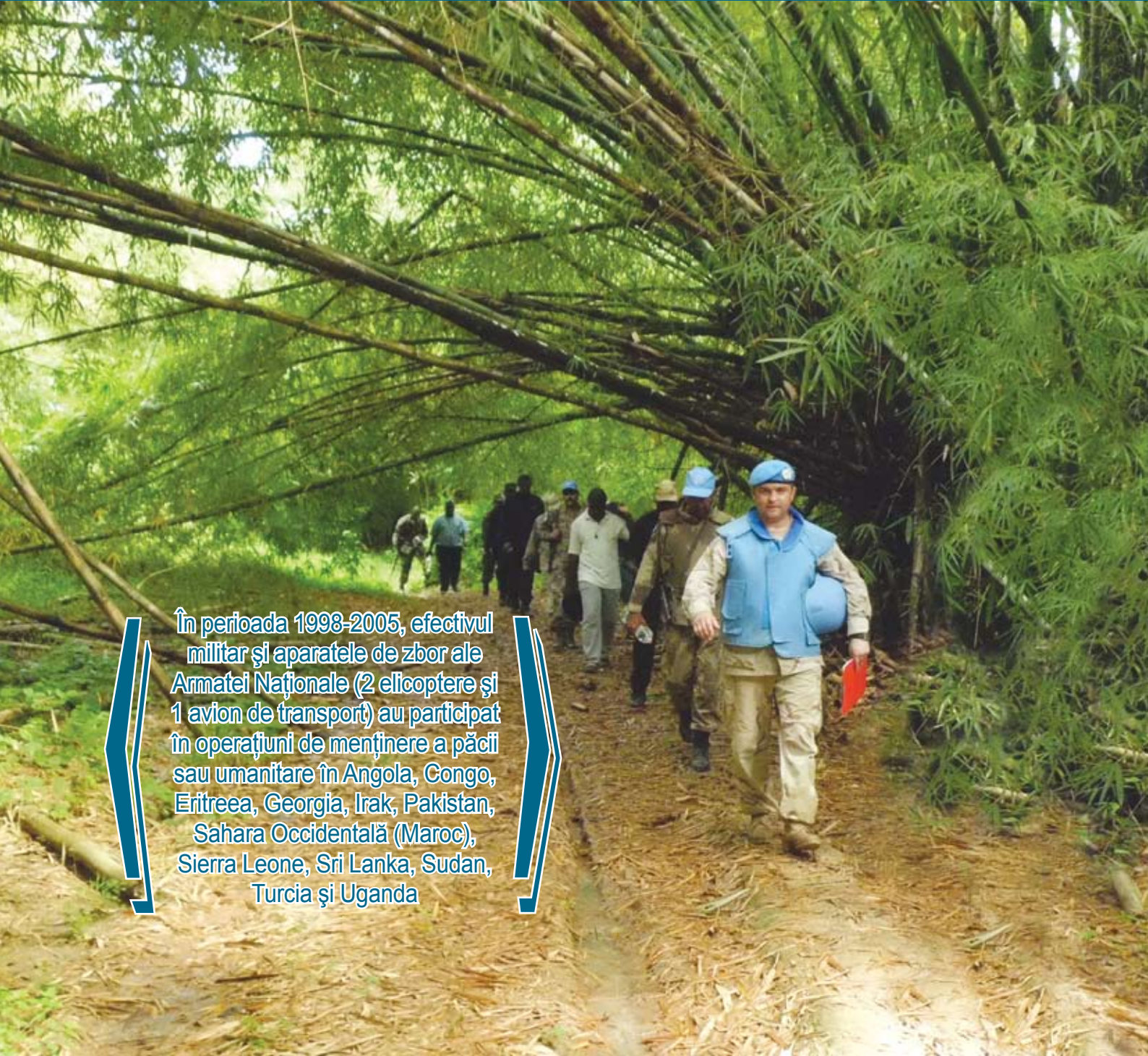
Pavel CROITORU

Potecile ofițerului moldovean în Africa

Moldovan Officer's Paths in Africa

Liberia, 2012-2013

În perioada 1998-2005, efectivul militar și aparatele de zbor ale Armatei Naționale (2 elicoptere și 1 avion de transport) au participat în operațiuni de menținere a păcii sau umanitare în Angola, Congo, Eritreea, Georgia, Irak, Pakistan, Sahara Occidentală (Maroc), Sierra Leone, Sri Lanka, Sudan, Turcia și Uganda

Republica Moldova a devenit stat membru al ONU în 2 martie 1992

Experiența trăită de locotenent-colonelul Pavel Croitoru în lumea liberiană – în care intrase echipat cu cele mai mărunte lucruri: cană, lingură, dar și cu o rezervă uimitoare de medicamente – era senzațională și periculoasă, în același timp.

Fiecare observator ONU, înainte de misiune, parcurge un curs obligatoriu de inițiere în Monrovia, esențial pentru executarea ulterioară a sarcinilor de serviciu. Apoi se susțin o serie de teste la cunoașterea limbii engleze și conducerea autovehiculelor. După etapele în cauză, ofițerul a fost repartizat în echipa nr. 7, dislocată în orașul Zwedru, ca șef adjunct. „Numirea în această funcție a fost una dintre cele mai grele provocări ale misiunii”, mărturisește ofițerul moldovean. Deși anii dedicați în țară funcției de comandant al Batalionului 22 de Menținere a Păcii îi formaseră ambiția și încrederea în forțele proprii.

„Însăși structura echipei de observatori a fost bine gândită: este formată 50 la sută din ofițeri cu experiență similară, dublă sau triplă, și altă jumătate – din observatori la prima misiune. În acest fel, sîntem consiliați de către acei care au depășit primul lor impact cu specificul misiunii”, precizează protagonistul.

Aria de responsabilitate a echipei nr. 7 se întinde pe 33 mii de km pătrați, în partea de sud-est a Liberiei, la granița cu Cote d’Ivoire. „Aceasta se consideră una dintre cele mai extinse și este numită „zonă roșie” din cauza ultimelor ciocniri armate care au avut loc în Cote d’Ivoire, dar și pentru că aici sînt amplasate cele mai mari tabere de refugiați”, afirmă locotenent-colonelul Croitoru. La sfîrșitul lunii februarie, a fost transferat la nord, în orașul Tubmanburg, la aceeași funcție, de locuitor șef de echipă.

„La plecarea în misiune, mi-am zis că voi fi participant activ la acțiunile de stabilire și menținere a păcii în Liberia și că, în pofida dificultăților cu care mă voi ciocni, voi găsi putere și ambiție să merg înainte”. În mai bine de jumătate de an de activitate pe „continentul negru” lui Pavel Croitoru i-a reușit acest lucru, deși provocările au fost dintre cele mai diverse: drumuri inaccesibile care puneau viața observatorilor militari în pericol, innoptări în jungla neliniștită și furia băștinașilor care consideră că cei veniți în țara lor nu au niciodată dreptate.

Viața în orașul Zwedru este mult prea liniștită, în comparație cu cea din Monrovia, capitala Liberiei, care e un oraș mare, cu aproximativ un milion de locuitori. În acesta găsești infrastructură, șosele asfaltate, mașini și supermarket-uri. Zwedru e mai puțin dezvoltat, dar, în schimb, e bogat în biserici catolice. „Am văzut 40 de biserici catolice, la vreo 30 mii de locuitori. Viața în oraș este paralizată în fiecare duminică, cînd lumea merge la rugăciuni. În zona de responsabilitate în care activez, locuiesc 18 triburi, fiecare cu obiceiurile sale de mariaj, înmormîntări etc. Toți însă au zi liberă duminica, destinată bisericii”, precizează Pavel Croitoru.

Acup, a spoon and a large amount of medicines – “equipped” with this staff, LTC Pavel Croitoru began his experience in Liberia, which was both sensational and dangerous.

After completing a mandatory basic course in Monrovia and taking the English and driving tests, our officer was assigned as deputy leader of Team no.7 in Zwedru. „The assignment to this position was one of the biggest challenges of this mission, but due to my experience as unit commander in my country, I was confident that I would be able to overcome all difficulties,” says Croitoru. „The structure of the observer team was well-organized, because 50 percent of officers had a rich experience in such kind of operations, while the other members of the team were at their first experience. Thus, we were supported and advised by the officers who had been here before,” he added.

The area of responsibility of Team No.7 covered more than 33,000 km², in the South-East of Liberia, at Cote d’Ivoire borderline. “Our team’s responsibility area was considered to be the largest and it was called “red zone” because of the latest fights in Cote d’Ivoire, as well as because of the large number of refugee camps placed here”, our protagonist says. At the end of February, LTC Croitoru was transferred to the same position of team deputy leader to the North, in Tubmanburg.

„When I joined the mission, I promised myself to actively support the peacekeeping and peacebuilding efforts in Liberia. Moreover, I told myself that, no matter the difficulties faced, I will find power and ambition to move on”, the Moldovan LTC stated. In more than half a year of mission on the “black continent” he succeeded, despite the high number of challenges like inaccessible roads that put military observers’ life in danger, nights in the unquiet jungle and the natives’ anger that thought that strangers that came to their country were never right.

Life in Zwedru was too calm as compared to Monrovia, the capital city of Liberia, which numbered one million inhabitants. Monrovia has infrastructure, pavements and supermarkets. Zwedru has a lot of drawbacks, but it has a lot of catholic churches. “I’ve seen 40 catholic churches in Zwedru, an area with no more than 30,000 inhabitants. Life in the town was “paralyzed” every Sunday, when people prayed. The area where I worked had 18 tribes. Each of them had its own wedding and burial customs, but all of them would go to church on Sundays”, Pavel Croitoru says.

Republic of Moldova became a member of the UN on March 2, 1992

Copiii au crescut cu ideea că oamenii albi sînt fără piele

Oamenii au o atitudine deschisă față de observatorii ONU, mai ales, acei care locuiesc în satele îndepărtate, la care nu există acces în sezonul ploios. Copiii peste tot sînt la fel, afirmă ofițerul moldovean. „Dar există o problemă, ei au crescut cu ideea că oamenii albi sînt fără piele. Deci, sîntem, într-un fel, terifianti cînd ne vîd. Vorbesc mai mult despre copiii pînă la 4 ani. Cei mai mari ne cer de toate, mai des însă să le aducem mingi de fotbal?”

Ofițerul ne relatează că majoritatea populației în satele liberiene cultivă diverse culturi agricole, pentru a-și întreține cît de cît familia. Însă recoltele obținute nu ajung pentru a face și comerț. În zona în care activează ofițerul nostru funcționează o firmă de extragere a minereului de fier, aici dau buzna sute de oameni, în căutarea unui loc de muncă. „Norocoși sînt puțini. Apoi, lumea încearcă să se angajeze în Organizația Națiunilor Unite. Bărbații cel mai des obțin un post de conducător auto, deoarece cunosc drumurile și limba, dar mai puțin respectă regulile de circulație”, afirmă ofițerul moldovean.

Malaria și alte boli infecțioase pîndesc lumea la tot pasul, din cauza lipsei de apă potabilă. Există o singură fîntînă sau o pompă de apă la sute de oameni. „Acest lucru îi determină pe localnici să colecteze apa de ploaie pentru consum sau să bea din rîuri. De aici și puzderia de boli și epidemii”, relatează observatorul nostru care slujește sub steagul ONU, la mii de km distanță de casă. O altă problemă acută, care se mai întîlnește în statele africane, este sclavia și răpirea copiilor ce ajung să lucreze în minele de extragere ilegală a aurului și a diamantelor.

Locotenent-colonelul Croitoru ne povestește și despre drumurile liberiene. „Nu întotdeauna reușim să ajungem la destinație, atunci cînd ne confruntăm cu drumuri impracticabile. În aceste condiții, sîntem nevoiți să facem cale întoarsă, după parcurgerea unor distanțe considerabile. Bineînțeles, e un eșec pentru toată echipa noastră, întrucît transmitem lunar biroului ONU de la New York rapoartele pe care le facem”, afirmă protagonistul. Drumurile devin inaccesibile, mai ales, în sezonul ploios. În patrulele pe distanțe mari, depășirea barierelor noroioase consumă cel mai mult timp. Uneori observatorii ONU se vîd nevoiți să înnopteze în autovehicule, în junglă sau la marginea satelor, expunîndu-se pericolelor de tot felul.

Children are raised with the idea that white people have no skin

People are very friendly with UN observers, especially those who live in remote villages, which cannot be reached on rainy days. Children are everywhere the same, the Moldovan officer says. “But there is an interesting aspect, children are told that white people have no skin. Therefore, they consider us horrifying. I am speaking mainly of children under 4. Usually, children like everything we give them as gifts, but most often, they ask for soccer balls”. The Moldovan officer says that agriculture is the main source of living for those who live in the countryside. However, this is only for their families, as they do not sell their goods. There is an iron company in the Moldovan officer’s area of responsibility, where hundreds of people search for a job. “Very few are lucky. They also try to get a job in the United Nations Organization. Men are often hired as vehicle drivers because they are familiar with the itinerary and speak the local language. Yet, they do not always follow traffic rules”, the Moldovan officer mentions.

Malaria and other diseases “chase” people everywhere because of the lack of drinking water. “There is only one well or a water pump for hundreds of people. This makes citizens drink rain or river water, which causes numerous diseases and epidemics in the region”, our officer says. Another serious problem widely spread in that part of Africa is slavery and kidnapping of children that are forced to work on illicit gold and diamond extraction mines.

In Liberia, there is mud everywhere. Holes, moors, clay walls to the left and to the right... No chance to escape. „We do not always manage to reach the destination because of the bad roads. Certainly, this was a failure for our team”, the officer points out. Roads become inaccessible, especially during the rainy days. Sometimes, UN observers spend their night in the jungle, being in danger.

„ONU a venit să ne ajute, dar voi vreți să ne uciideți!”

„Ce trebuie să cunoaștem despre drumurile din Zwedru – și nu doar despre acestea – e nerespectarea vreunei reguli de circulație și că, în orice situație, localnicii au dreptate. Dacă te lovește ei, tu ești de vină și dacă tu îi lovești, tot tu ești de vină. Replica numărul unu la care recurg liberienii, în toate situațiile de accident, este: „ONU a venit să ne ajute, dar voi vreți să ne uciideți!”. Lui Pavel Croitoru nu i s-a întâmplat niciodată să lovească pe cineva, dar acest nenoroc l-a trăit un coleg de-al său. „Dacă ai avut accident cu un localnic, îndată trebuie să suni securitatea, ca să vină mai mulți reprezentanți ONU. În cele mai dese cazuri, pînă aceștia vin, în jurul tău se adună vreo 200 de oameni care îți strigă ceva și, Doamne, ferește, să moară cineva în acel accident!”

Pe străzile orașelor, dar și în sate, întâlnești mulți motocicliști, care nu au permis de conducere și pe care, povestește ofițerul nostru, dacă-i vezi că vin spre tine, te strădui să-i ocolești. Majoritatea populației liberiene s-a făcut cu motociclete în urma lansării unei campanii, în scop de dezarmare și demobilizare: „Arme în schimbul motocicletelor”.

You Claim that UN Wants to Help Us, but the Truth Is You Want to Kill Us!

„What we have to know about the roads in Zwedru and other towns is that traffic rules are not obeyed and that local citizens are always right. If they hit you, you are guilty. If you hit them, they also blame you. Liberians' first reply in car accidents is: “You claim that UN wants to help us, but the truth is you want to kill us!” LTC Croitoru was lucky enough to never hit anyone, but one of his fellows did. “If you had a car accident and you hit a local, you must call security immediately. Usually, about 200 people surround you before the UN representatives arrive. They yell at you and, if someone dies in that accident, things can become even worse”.

There are many cyclists on the street of towns and villages that have no driving license, which you should avoid, our officer says. Most Liberian citizens have got bikes within a disarmament and demobilization campaign “Bikes Not Guns”.

365 de zile în Sudan

365 Days in Sudan

Sudan, 2010-2011

„Mandatul de observator militar pentru Sudan a fost o mădevărată provocare pentru mine, plus că era prima misiune de acest gen. Dar toată experiența pe care am acumulat-o într-un an de misiune este de o valoare incontestabilă”, afirmă căpitanul Ion Ținevschi. Valoare, întâi de toate, materializată prin dialogul cu militarii internaționali. „În această misiune am învățat engleza internațională, cea vorbită în dialecte”. Apoi, e valoroasă și formarea unei viziuni ample vizavi de funcționarea misiunii de menținere a păcii ONU și traiul în condiții extreme.

Misiunea unui observator ONU în Africa este de monitorizare a ariei de responsabilitate. „Partea bună a misiunii din Sudan este că aici nu se efectuează rotația la jumătate de an, așa cum se face în Liberia sau Coasta de Fildeș și că mai mulți militari de aceeași naționalitate pot să facă parte dintr-o echipă”, afirmă domnul căpitan.

Observatorii militari sînt în permanentă mișcare. „Efectuam frecvent deplasări terestre, aeriene și pe apă. Deplasările de lungă durată erau istovitoare. Rîvneam sezonul uscat ca să mergem în localități pentru a vorbi cu aborigenii. Te aștepți la orice, în asemenea misiuni, de exemplu, să și se lovească mașina cu pietre, pentru că lumea nu a văzut niciodată mașini”, povestește ofițerul. Dilema localnicilor devenea uneori și dilema observatorilor ONU. „Misiunea noastră principală era colectarea informației și, astfel, verificarea nivelului de securitate în regiune.

Dar ne confruntam cu situații cînd trebuia să găsim vinovatul unui furt de bovine care era uneori înarmat, iar aceasta putea cauza tensiuni. Incidentele dintre triburi deveneau periculoase. Aflai adevărul numai dacă cîntăreai bine fiecare argument adus de ambele părți implicate în conflict, care își dădeau dreptate sie”.

“The military observer mandate in Sudan was a challenge for me, because this was my first mission abroad. All the experience I gained within this one-year mission is very important to me,” Capt. Ion Ținevschi says. „By interacting with international servicemembers, I also improved my English skills. I found out more about UN peacekeeping mission and I also experienced extreme living conditions.”

The UN observer mission in Africa is to monitor the area of responsibility. “The good thing about the mission in Sudan is the fact that rotation of personnel is not carried out here every six months, like in Liberia and Cote d’Ivoire, and that many soldiers of the same nationality can be in the same team,” Ținevschi says. Military observers monitor the area on the ground, in the air and on the water, which was difficult to do during raining season. We had to wait for the dry season to be able to reach the locals. But arrival of the dry season didn’t necessarily mean that all the danger was gone. Stones could be thrown in your car, because those people have never seen a car,” says the officer.

Republica Moldova
a devenit al 24-lea stat
membru al Comunității
Centrelor de instruire pentru
operații de menținere a păcii

Oamenii erau mai puțin informați despre misiunea reală a ONU în statul african. „Unii credeau că ONU este aici doar pentru a-i aproviziona cu apă și mâncare. Se găseau și localnici nemulțumiți de ONU, pentru că nu li se aducea ceea ce doureau. Dar observatorii militari nu au fost agresați”.

Ion Ținevschi afirma că poate asocia primele zile în această țară cu sunetul moscheilor de la ora 5 dimineața, cu străzile aglomerate, în traseul pe care urma să-l facă pînă la statul major al misiunii ONU, dar și cu un soare „prea rotund”. Ofițerul moldovean avea să descopere o altă lume decît cea cunoscută de noi, cu case mici denumite „tucul” construite din stuf și lut, asemănătoare unor colibe.

„Voi, moldovenii, cîte limbi cunoașteți?”

Una dintre situațiile nostime cu care s-a ciocnit protagonistul în colectivul de militari internaționali ține de abilitățile lingvistice ale moldoveanului. „În viața cotidiană comunicăm în limba engleză, care este limba oficială a UNMIS (Misiunea Națiunilor Unite în Sudan). Dar în echipă avem și colegi din România, și din țările CSI cu care vorbim în limbile română și, respectiv, rusă. Colegii noștri din alte state sînt foarte curioși cînd văd că noi, moldovenii, putem discuta cu fiecare în parte, în limbi diferite. Uneori apar întrebări de felul: „Voi, moldovenii, cîte limbi cunoașteți?”

Republic of Moldova became the 24th member state of the Peacekeeping Training Centers

“Our primary duty was to collect information and, this way, check the level of security in the region. The incidents amongst tribes were dangerous. You could only find out the truth if you carefully analyzed every argument submitted by both parties of the conflict. The dilemma was that each of them believed they were right”.

People knew little about the mission of the United Nations in the African state. “Some of them believed that the UN is here only to supply them with water and food. There were cases when some locals were upset with the UN because the latter did not bring them what they wanted. However, military observers were not aggressed.”

Capt. Ținevschi says that on his first days in the country, he was woken up by the sound of mosques at 5 a.m., the busy streets on his way to the UN mission HQ. Later, the Moldovan officer changed his opinion about Sudan. This was „a new world with small houses called „tucul” built of reeds and clay - like cabins”.

How Many Languages do Moldovans Speak?

There was a funny situation that has happened to him in the international military team because of the number of languages the Moldovan officer spoke. “English is the official language of UNMIS (United Nations Mission in Sudan) and we spoke it daily. We have some colleagues from Romania and CIS (Commonwealth of Independent States) countries, with whom we communicate in Romanian and, respectively, in Russian. Our colleagues from other countries are very amazed of Moldovans’ abilities to speak different languages with different people. Sometimes they ask us: „How many languages do Moldovans speak?”

11 Moldovan National Army peacekeepers are currently engaged in UN missions in Cote d’Ivoire, Liberia, South Sudan and Kosovo

Referendumul sudanez

Misiunea domnului căpitan în Sudan a coincis cu două evenimente importante pentru istoria acestui stat: desfășurarea referendumului, urmat de secesiunea Sudanului de Sud. Din comunicarea cu căpitanul Ion Ținevschi am aflat că, la referendum, au participat circa patru milioane de alegători care aveau de optat între menținerea unității țării sau secesiune. „Luna ianuarie și, în general noul an 2011, au fost mult așteptate de către locuitorii Sudanului de Sud din cauza referendumului.

Respectiv, evenimentul a pus în gardă întregul personal al misiunii ONU din această țară. ONU, prin intermediul UNIRED (United Nations Integrated Referendum and Electoral Division), a contribuit semnificativ la organizarea autorităților în sudul Sudanului, în vederea desfășurării la nivel a referendumului care urma să exprime dorința poporului din sud de a trăi într-un stat unificat ori de a secesiona de Khartoum și, respectiv, a forma un stat nou. Misiunea observatorilor militari a fost să urmărească desfășurarea pașnică a evenimentului”, precizează căpitanul Ținevschi. Rezultatul final al referendumului, care a durat o săptămână, a devenit cunoscut abia în luna următoare. 98,8% dintre sudanezii sudici au optat pentru secesiune.

Timp de 365 de zile lumea a urmărit cum, după un conflict care a durat aproape jumătate de secol cu nordul și a provocat moartea a milioane de persoane, Sudanul de Sud a renunțat la fosta entitate statală și a devenit independent.

Sudan Referendum

During his mission in Sudan, two important events happened in the history of this country- the referendum and the secession of South Sudan. Capt. Ion Ținevschi said that about four million voters participated in the referendum. They had to choose between maintaining the country's unity or secession. “Due to the importance of this event, that was held in January 2011, the entire UN personnel was getting ready to face the conflicts, if occurred. The UN through UNIRED (United Nations Integrated Referendum and Electoral Division) significantly contributed to the effective organization of the referendum in South Sudan that had to meet local citizens' expectations. Military observers' mission was to monitor the peaceful development of the event”, Capt. Ținevschi recalls. The final result of the one-week referendum was known the next month. 98.8 percent of South Sudan citizens voted for secession.

We followed for 365 days how South Sudan gave up the former state entity and became an independent state after a conflict of nearly half a century with North Sudan, which killed millions of people.

11 militari din cadrul Armatei Naționale activează în prezent în misiunile ONU din Coasta de Fildeș, Liberia, Sudanul de Sud și Kosovo

Tudor MARTEA

Sudanul de Sud – între ieri și azi

South Sudan – between Yesterday and Today

Sudanul de Sud, 2012-2013

Proclamarea Sudanului de Sud ca stat independent a condus la schimbări importante pentru locuitorii țării, cât și pentru militarii care desfășoară aici misiuni ONU, dar deja cu statut de ofițeri de legătură. „Noul statut al militarului, care desfășoară mandatul ONU în acest stat, nu este deloc ușor, avînd în vedere insecuritatea din zona în care ne aflăm, unde sîntem, în cea mai mare parte a timpului, expuși riscului”, ne comunică de pe continentul african maiorul Tudor Martea.

Experiența trăită de ofițerul moldovean în 2 luni de misiune în Sudanul de Sud l-a adus la cunoașterea unei alte lumi: bulversată, tenebră, jalnică. „Am plecat în misiune cu ideea de a descoperi lucruri noi, pe care nu le poți vedea zi de zi și, sincer vă zic, am reușit. Am văzut cît de jalnică poate fi situația oamenilor care mor de foame, a copiilor suferinzi de diferite boli care nu au nici o șansă de supraviețuire și multe alte realități teribile. Aici continuă să aibă loc violențe între triburi. Este o dispută destul de aprinsă care se soldează cu morți și răniți, femei și copii răpiți, sate arse și distruse”, susține moldoveanul. De aceea și munca ofițerilor de legătură din această localitate este imensă.

The recent proclamation of South Sudan as an independent state has led to important changes for the citizens of this new nation, as well as for military servicemembers participating in UN missions here. Maj. Tudor Martea of the Moldovan National Army, that works as a liaison officer, says of his experience, “The new status of the soldier carrying out a UN mandate in this country is not an easy one, taking into consideration the security in the area, where we are mostly subjected to risk”.

During his two-month mission in South Sudan, the Moldovan officer says he has discovered a very different world than his homeland, – at sometimes confusing and other times heartbreaking. “I went to this mission to discover new things, that can not be noticed every day, and, frankly speaking, I did it. I saw people starving to death, children suffering from different diseases whose chance to survive are bleak and many other terrible things. There continues to be tribal fighting, people are killed and injured, children and women are kidnapped, villages are burned and destroyed”, says the Moldovan Major. Helping in these situations is why the work of liaison officers is so important.

La 17 decembrie 2011, maiorul Martea a pornit din Chișinău spre orașul Entebbe, Uganda, unde a ajuns în ziua următoare. Acolo a trecut prin procesul de înregistrare a personalului nou sosit în UNMISS (Misiunea de menținere a păcii din Sudanul de Sud), apoi a susținut două teste obligatorii care au avut rolul de a verifica cunoștințele militarilor în domeniul securității în misiune. După obținerea certificatelor – care servesc drept bilete de acces la „bordul misiunii” – ofițerii își primesc ID-urile și parcurg prima fază a cursului introductiv.

Acesta durează 2 zile și conține lecții teoretice despre structura misiunii, mandate și implementări, situația securității personalului ONU în Sudanul de Sud, în general, toată informația necesară noilor sosiți în UNMISS. „După curs, am fost detașat în orașul Juba, capitala Sudanului de Sud. Aici a urmat procedura de înregistrare și am continuat faza a 2-a a cursului introductiv. Am susținut testul la cunoașterea limbii engleze, compus din 3 părți: test grilă din 30 de întrebări, compunere despre țara de origine și expunere pe o temă anumită. A urmat testul de obținere a permisului de conducere. Testul este foarte pretențios și cei care nu-l susțin sînt repatriați”. Maiorul Tudor Martea a susținut testele cu succes. Iar pe 6 ianuarie 2012 a fost detașat în echipa din statul Jonglei, orașul Bor, una dintre cele 10 unități administrativ-teritoriale de gradul I ale Sudanului de Sud și, totodată, un punct fierbinte pe harta acestui stat.

Pentru militarii care activează sub drapelul ONU este foarte important să deprindă arta negocierii, să poată modela discuții. „Avem în față multiple și diverse situații care se cer soluționate. Zilnic, cîte 3-4 echipe sînt implicate în diverse misiuni, gen purtarea tratativelor de recuperare a captivilor aflați la unul dintre triburi, ghidarea și escortarea convoaielor umanitare și militare, patrulă aeriene (foarte multe, zinic) sau interacțiunea cu populația băștinașă, deplasarea în teren (în unele localități, există acces doar pe cale aeriană), depistarea bolnavilor, acordarea primului ajutor medical (în limita posibilităților, dacă avem un lucrător medical, este foarte bine), evacuarea răniților și bolnavilor, negocierea cu șefii de trib sau șeful statului. Și, cum sîntem MLO (ofițeri de legătură), cooperăm cu Armata Sudanului de Sud (SPLA). Este, practic, cea mai dificilă misiune: mai ieri acești oameni au fost rebeli, iar astăzi apar ca trupe regulate (sau, cel puțin, aspiră la statutul în cauză)”.

Potrivit ofițerului nostru, în statul Jonglei, în prezent, se desfășoară planificarea procesului de dezarmare a populației, condus și desfășurat de către armata Sudanului de Sud, dar monitorizat de ONU. Problema acestui proces este cantitatea mică de arme colectate de la populație, raportată la numărul de locuitori. „De exemplu, de la tribul Dinka, care constituie circa 1 mln de oameni, s-au colectat doar 10 mii de arme.

Un ofițer al Armatei Naționale activează în cadrul Departamentului ONU pentru operațiuni de menținere a păcii

An officer of the National Army currently works at the UN Department for Peacekeeping Operations

On December 17, 2011, Maj. Martea left Chisinau and went to Entebbe, Uganda, for inprocessing of newly-arrived personnel, scheduled to serve in the UNMISS (Peacekeeping Mission in South Sudan). As part of this process, he took two mandatory exams designed to test servicemembers' knowledge in security operations in the area of the mission. After obtaining the certificates that serve as admission to the mission, the officers received their IDs and attended the first phase of a two-day introductory course. The course included classes about the organization of the mission (UNMISS), mandates and implementation, UN personnel's security in South Sudan and all the necessary information for newcomers in UNMISS. Maj. Martea explains how the training continued, “After the course, I was sent to Juba, the capital of South Sudan. There, I attended the second phase of the introductory course. I also passed the English language test that consisted of 3 parts: 30 multiple choice questions, an essay about Moldova and an analytical essay on a specific topic. Following the academic phase, I was required to pass a driving test. The test was very demanding and those who failed, were sent back to their country.” Maj. Martea passed the exams successfully and on January 6, 2012, was sent to Bortown, Jonglei, a hot spot on the map in one of the 10 states of South Sudan.

Martea explains that negotiations and communication skills are very important for UN servicemembers. “We often face multiple and diverse situations that need to be solved. Daily, 3-4 teams are involved in various missions, for example, carrying out negotiations to recover prisoners kept by one of the tribes, guiding and escorting humanitarian and military convoys, numerous air patrols interacting with the local population, air lift missions, since some places can be reached only through air, identifying patients, providing medical first aid and other medical care, if we have qualified doctors, evacuating wounded and sick people, negotiating with tribe leaders or heads of state.” Martea says that as Military Liaison Officers (MLO), they cooperate with the Sudan People's Liberation Army (SPLA). He claims that this can be the most difficult task, because the day before, these soldiers were rebels, and today they have the status of regular troops “.

According to Martea, the South Sudan military plans to disarm Jonglei citizens under UN monitoring. The UN presence is based on the small amount of weapons collected in previous collection efforts that had no monitoring. For example, soldiers collected about 10,000 weapons from the Dinka tribe, which numbers about 1 million people.

De aici rezultă că o parte din armament nu a fost declarat oficial. Aceeași situație se atestă în alt trib mare care numără aproximativ 150 mii de persoane, de la care s-au colectat circa 6.000 de arme. În acest nou stat, din cauza realităților existente, fiecare bărbat este posesorul a una sau două arme. Când a venit vorba despre predare, localnicii au scos doar una sau nici una. Astfel, armata locală s-a văzut silită să recurgă la metode drastice de colectare a armamentului de la populație”, precizează maiorul Martea. Argumentul locuitorilor sudului este frica de eventualele atacuri armate din partea nordului, aprovizionat cu armament din afara țării. „Toți declară că vor pace, dar nu tind spre ea. Acest lucru pune în dificultate misiunea ONU în cele două state”.

În desfășurarea procesului de dezarmare a sud-sudanezilor din statul Jonglei, ONU a organizat 3 echipe de ofițeri pentru monitorizarea și asistarea armatei locale. Maiorul Martea a fost numit ofițer superior în echipa nr. 3. Cele trei echipe sînt detașate pentru o săptămîină-două în diferite locații. „Inițial, ofițerii ONU monitorizau procesul de dezarmare-colectare, depozitare și înregistrare a armamentului, și asistau militarii Sudanului de Sud. Acum armata locală înregistrează de sine stătător armamentul colectat”.

Atitudinea populației față de structura ONU este diferită. „De multe ori sîntem respinși, atacați sau agresati, verbal și fizic. Am fost frecvent expulzați din localități. Dar și primii cumsecade am fost”, declară ofițerul moldovean.

Recent, Tudor Martea a asistat la un ritual religios „care a durat de la ora 22.00 pînă la 04.00 dimineața. Un ritual fără sacrificii, doar cu dansuri, cîntece, discursuri. Majoritatea activităților distractive aveau loc noaptea, pentru că ziua oame-nii luptau”.

This difference likely means that some of the weapons were not officially declared. A similar situation is recorded in another large tribe numbering about 150,000 people, where from only 6,000 weapons were collected. The local population states the current situation as their primary reason why every man is the owner of one or two weapons. When asked to hand in their weapons, they brought only one or none at all. Therefore, the local army had to apply drastic methods to gather weapons from the population,” says Maj. Martea. People in the South say they have so many weapons because they fear possible military attacks from the North, which, according to them, is supplied with weapons from abroad.

Maj. Martea states that “Everyone wants peace, but they do not do anything to get it. This fact impedes the UN mission work in the two countries.” The disarmament process of South Sudan citizens from Jonglei is carried out by three teams of officers, charged with monitoring and assisting the local military. Maj. Martea was assigned the commanding officer of Team 3. These three teams deployed for a week or two in different locations. “Initially, the UN officers had to monitor the process of disarmament-collection, storage and registration of weapons and assist South Sudan soldiers. The local army currently records the collected weapons by themselves.”

People’s attitude towards the UN organization differs. “We are often rejected, attacked or assaulted, either verbally or physically. We have been many times expelled from towns. Yet, there were some people that were kind with us,” the Moldovan officer says. Recently, Tudor Martea has attended a religious ritual from 10 p.m. to 4 a.m. It was a ritual with dances, songs and speeches. Most of the entertainment activities take place at night, because in the day time people fight.”

Ofițerii ONU reținuți

Adevărata surpriză a Sudanului de Sud pentru ofițerii Armatei Naționale s-a întâmplat la 1 mai 2012. Tudor Martea, împreună cu câțiva colegi, au primit solicitare într-un oraș din statul Jonglei. „Abia când am aterizat cu elicopterul, ne-am dat seama că ni se dăduseră coordonate greșite și că ne aflăm într-o localitate străină. Înainte să reușim a urca în aparatul de zbor, am fost încercuți de un grup de militari sud-sudanezi. Am vorbit cu comandantul lor, în grad de căpitan. Noi le-am explicat care era situația, că din greșeală ne aflăm acolo, dar nu ne-au crezut. Am fost forțați să-i urmăm. Eram 2 militari și traducătorul. Am fost reținuți 4 ore, timp în care ne-au verificat identitatea și apartenența elicopterului. Am fost tratați urât, dar fără să fim agresați fizic. Apoi ne-au rugat să plecăm. Explicația oficială era cum că nordul are în dotare același tip de elicoptere, de culoare albă și că fusesem confundați”, povestește ofițerul.

Pe final de discuție, maiorul Tudor Martea recunoaște că este încântat să facă parte din echipa de ofițeri ai misiunii Organizației Națiunilor Unite din Sudanul de Sud, în primul rând, pentru că, în acest fel, demonstrăm ca țară că ne pasă de stabilitatea din lume. „Militarii moldoveni își fac bine meseria în operațiunile ONU din Africa și nu numai. Contribuția noastră la menținerea păcii în lume cred că este importantă, pentru că avem resurse intelectuale valoroase, avem pregătire foarte bună și sintem apreciați. Fiind aici, aducându-ne aportul la menținerea stabilității în statele afectate de conflicte, contribuim la crearea unei imagini bune pentru Republica Moldova și vorbim despre competența Armatei Naționale”, concluzionează maiorul Martea.

UN officers arrested

On May 1, 2012, Maj. Martea and some of his colleagues were assigned to visit a city in Jonglei state. “When the helicopter landed, we realized that we got the wrong coordinates and that we were in a different place. Before we managed to get on the aircraft, we were surrounded by a group of South Sudanese soldiers. We spoke to their commander, who was a captain. We explained him the situation, that we were there by mistake, but he did not believe us. We were forced to follow them. We were two soldiers and a translator. We were detained for four hours, while they checked our identity and helicopter affiliation. We were treated badly, but we were not aggressed. Then, we were asked to leave. The official explanation was that the Northern army has the same kind of white helicopters and that we were mistaken for them,” Maj. Martea says.

By the end of the interview, Maj. Tudor Martea admits that he is very happy to be part of the team of officers in the United Nations Mission in South Sudan. He said that because it gives officers like him a chance to demonstrate that his country strives for stability in the world. “Moldovan servicemembers do a great job in UN operations not only in Africa. I think our contribution to peace in the world is important, because we have valuable intellectual resources, we are well-trained and our efforts are highly appreciated. By helping to maintain stability in countries torn by conflicts, we build a positive image of the Republic of Moldova and show our National Army officers’ competence,” concludes Maj. Martea.

Victor CIOBANU

Căpitanul Ciobanu – „arhitectul” aerodromurilor sud-sudaneze

Captain Ciobanu – “Architect” of South-Sudanese Airfields

Sudanul de Sud, 2012-2013

Căpitanul Victor Ciobanu este primul ofițer al Armatei Naționale care a primit mandat ONU pentru Sudanul de Sud la funcția „staff officer air OPS, section aviation”, ceea ce în traducere înseamnă ofițer de stat major pentru operații aeriene. Ofițerul și-a luat mandatul în data de 24 august 2012.

Înainte de fi detașat în orașul Bor, acolo unde, în prezent, își desfășoară activitatea, căpitanul moldovean a parcurs o instruire de specialitate pentru operații aeriene, specifice misiunii pe care urma să o execute, în orașul Entebe, țara Uganda. După care au urmat alte două săptămâni de pregătire în Juba, capitala Sudanului de Sud. După programul de pregătire – intensiv, finalizat cu testări – protagonistul nostru a fost detașat în orașul Bor, acolo unde, de mai bine de șapte luni, își desfășoară activitatea într-o echipă multinațională, în care culege aprecierile colegilor săi.

În debutul discuției, căpitanul Ciobanu își amintește că, la prima întâlnire cu aeroportul din Bor, a fost încercat de dorința de a-l închide „pentru că nu se respecta nici o măsură de siguranță aici”. Noroi peste tot. Gropi, iarbă deasă ca peria, cioturi de copaci tăiați în stînga și în dreapta pistei, animale care pășteau în preajmă, se plimbau ca pe bulevard și se adăpau din bălțile formate pe pista de aterizare-decolare. Imaginea era descurajantă, mai ales, pentru cel care avea misiunea să urmărească respectarea regulilor de securitate în aerodrom.

Capt. Victor Ciobanu is the first Moldova National Army officer to go to a UN mission in South Sudan as an air operations staff officer in the aviation section. Before being deployed to the town of Bor in South Sudan, where he is currently working, the Moldovan officer attended an air operations training course in Entebe, Uganda, that is typical of the mission he is carrying out in South Sudan. Then, he attended a two-week training course in Juba, the capital city of South Sudan. After that training, the Moldovan officer passed all the required tests and was sent to Bor, where he has been working for more than seven months with a multinational team, whose members highly appreciate his performance.

În 2012, o subunitate
a Armatei Naționale a fost
acreditată pentru participare
în teatre de operații

„Se părea că nu există nici un loc mai răsărit ca avionul să aterizeze în siguranță. Piloții se întimpla să rateze aterizarea din prima încercare, aceasta ducea la devieri de la planul de zbor, pune în pericol securitatea echipajului, aflat la bordul aeronavei, și a pasagerilor”, precizează căpitanul moldovean. Potrivit ofițerului nostru, din această cauză, aeroportul din Bor era vizitat mai rar de aeronavele de categorie ușoară și medie.

Atmosfera deprimantă a locului însă nu l-a deusolat, nici demoralizat pe căpitanul Ciobanu, din contra, l-a pus pe treabă. A schițat un plan propriu de renovare a aeroportului, a mers cu el la șef pentru aprobare și, cu acceptul acestuia, s-a pus pe treabă. Obiectivul general al proiectului consta în reabilitarea infrastructurii aeroportului, cu investiții minime, extinderea suprafeței locului de parcare a aeronavelor cu 30 la sută și poziționarea stației de alimentare într-un perimetru mai sigur.

Totuși, primul lucru pe care s-a apucat să-l facă a fost curățarea teritoriului adiacent pistei, a urmat plombarea pistei și îngrădirea spațiului aeroportului.

Astfel, s-a îmbunătățit planeitatea pistei și, implicit, confortul pasagerilor în momentul în care aeronavele desfășoară operațiuni de aterizare sau decolare. „Acum, pe această pistă pot opera aeronave de orice capacitate”, recunoaște, mulțumit, ofițerul moldovean.

Patru elicoptere Mi-8 activează în cadrul misiunii de asistență ONU în Afganistan (UNAMA)

In 2012, one National Army unit was certified to participate in theaters of operations

Capt. Ciobanu says that, when he first saw the Bor Airport, his first thought was to close it, “Because no physical security measures were respected here”. There was mud everywhere. Holes, thick grass, tree stumps to the left and to the right of the air-strip, animals grazing near the airport and going from place to place like on an avenue and drinking water from the holes formed on the air-strip. This was a discouraging sight for Ciobanu, especially for the officer in charge of observing the security rules on this airfield. “It seemed that there was no worse of a place for an airplane to have a safe landing. Sometimes, pilots could not land on the first attempt, which could cause deviations from the flight schedule, put the crew’s and the passengers’ safety in danger”, said the Moldovan Captain. According to our officer, small and middle-size aircraft did not land very often on Bor airport.

However, the situation on the airport did not discourage Capt. Ciobanu. On the contrary, it encouraged him to act. He made his own airport renovation plan, submitted it to his senior officer for approval. Then, he started working. The overall goal of the project focused on the rehabilitation of the airport with minimum amount of investments, expansion of aircraft parking area by 30 percent and the movement of the gas station to a more secure place.

Căpitanul Ciobanu și-a propus o perioadă minimă de execuție a proiectului menționat. „Cu toate lucrările de renovare, ne-am încadrat în mai puțin de o lună”. În acest timp, protagonistul nostru a reușit să pună în funcțiune, cu puterile proprii, turnul abandonat care includea aparataj de aviație în sumă de circa 600.000 \$, aflat la un pas de casare. „Am reparat sistemul hidraulic care îl ridică și am pus în funcțiune sistemele radio de monitorizare a traficului aerian și stația meteorologică. La final, am schimbat amplasarea acestuia, pentru o vizibilitate mai bună”. Suplimentar, a instalat două mînci de vînt care oferă piloților informații vizavi de direcția și intensitatea vîntului. De menționat că lucrările de renovare nu au perturbat traficul aerian.

Caietul de sarcini întocmit de protagonistul nostru a fost analizat pînă în cele mai mici detalii, înainte să fie pus în aplicare, astfel încît investițiile să fie minime. Datorită entuziasmului, curajului, spiritului întreprinzător și aportului substanțial, material și moral, adus la dezvoltarea aviației sud-sudaneze, căpitanul moldovean s-a făcut apreciat în rîndul colegilor săi de echipă.

Luna precedentă a primit o ofertă pentru altă funcție în securitatea zborului, secția aviație, în capitală, orașul Juba, pe care nu a acceptat-o deocamdată, susținînd că nu a finalizat proiectul început în Bor.

The first thing he did was cleaning the area, paving the air-strip and building a wall around the airport. Thus, the air-strip became flat and the passengers' comfort during landing and taking offs improved. "Today, aircrafts of any size can land or take off here", the Moldovan officer says with satisfaction. Capt. Ciobanu said he wanted to achieve all the project goals in the shortest possible period of time. "All the work, including the renovation measures, took less than a month". Meanwhile, our officer managed to open the abandoned tower with aviation equipment estimated at about 600,000 USD, that had to be written off. "We fixed the water system, the flight monitor radio systems, as well as the weather station. Eventually, we moved the weather station to another place for a better functioning. In addition, we installed two wind-socks which shows pilots the wind direction and intensity. During the renovations, no air traffic was affected by the works.

The plan developed by our officer was well-thought and thorough, and required minimum investment. Due to his enthusiasm, courage and motivation to do something useful and significant for the material and moral contribution of the South-Sudanese aviation infrastructure, the Moldovan Captain gained his teammates' appreciation. Last month, he was offered the chance to work in a different position in the flight security area, in Juba, but he rejected it, because "I haven't finished the project started in Bor yet", he says.

A large Mi-8 helicopter is parked on a runway. The helicopter is white with "UN" markings on the side. The background shows a flat, open landscape with some small structures in the distance. A callout box with blue arrows pointing left and right is overlaid on the right side of the image.

There are currently four
Mi-8 helicopters deployed
to the UN Assistance
Mission in Afghanistan
(UNAMA)

Statul și armata – furnizori de securitate globală

Vitalie MARINUȚA, Ministrul Apărării

Sînt 10 ani de cînd Republica Moldova furnizează securitate, alături de alte state membre ONU, demonstrînd profesionalism în îndeplinirea misiunilor încredințate. Pregătirea militarilor noștri a fost înalt apreciată și în operațiunile de menținere a păcii desfășurate în Georgia, Kosovo și Irak, acolo unde am demonstrat că sîntem adevărați ambasadori ai păcii.

Obiectivul de transformare a Republicii Moldova din consumator în furnizor de securitate este inclus în programul actual de guvernare. Țara și Armata Națională își doresc să contribuie mai mult la menținerea stabilității în lume, alături de partenerii noștri strategici, totodată, respectînd statutul de neutralitate al țării noastre.

În această ordine de idei, Ministerul Apărării își asumă responsabilitatea să detașeze, în misiuni sub mandat ONU, militari pregătiți care își îndeplinesc munca cu sîrguință și profesionalism, aducînd astfel un plus de valoare atît pentru pacea internațională, cît și pentru imaginea Republicii Moldova.

În 2012, o subunitate a Armatei Naționale a fost acreditată, în baza evaluării potrivit Conceptului Capabilităților Operaționale, pentru participare cu contingente în operațiuni de pacificare sub egida ONU. Actualmente, în cazul adoptării unei decizii politice de aprobare, militarii Armatei Naționale au posibilitatea să participe cu o subunitate în operațiunea cu mandat ONU din Kosovo. Armata este pregătită să ia parte și în alte operațiuni de menținere a păcii, acceptate de statul nostru.

State and Army – Global Security Providers

Vitalie MARINUȚA, Minister of Defense

Republic of Moldova has contributed to providing security in Africa for 10 years together with other UN member states. Our peacekeepers carried out their duties with professionalism. They were also highly appreciated for their peacekeeping missions in Georgia, Kosovo and Iraq, within which they acted as true ambassadors of peace in the world.

The strategic goal of shifting Republic of Moldova's international status from security consumer into security provider is highlighted in the current governing program. Thus, our country and military intend to enhance Moldova's contribution to maintaining stability in the world, along with our strategic partners, while maintaining the neutrality status of the Moldovan state, as stated in the Constitution.

Therefore, the Ministry of Defense assumes the responsibility to deploy to UN missions skillful service members, able to do their job with diligence and professionalism. Thus, they will take part in international peace building missions and promote Republic of Moldova's image around the world.

In 2012, a National Army unit was certified to deploy contingents to UN-led peacekeeping operations based on the Operational Capabilities Concept. Today, if the necessary political decision is adopted, National Army service members will have the possibility to send a military unit to the UN Mission in Kosovo. The army is also ready to engage in other peacekeeping operations, as directed by national authorities.

13005 >
9 771857 370301